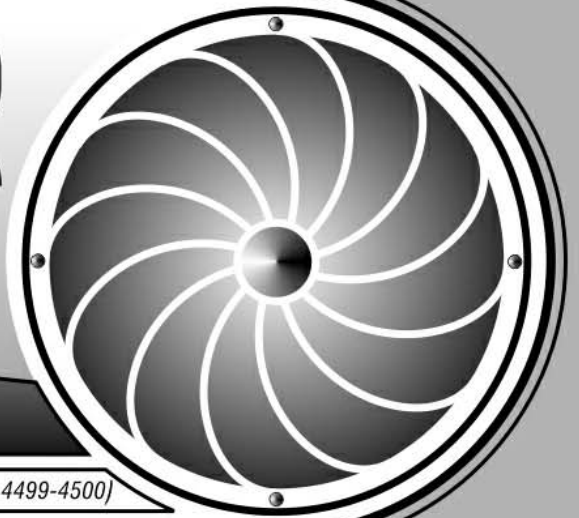
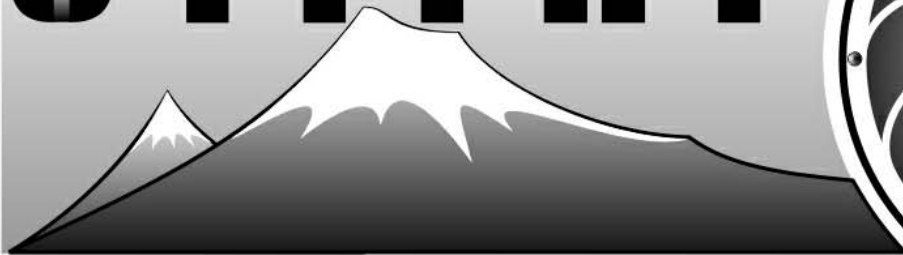

ՍԿԻՒՈՒՄ

SPURK سبورك

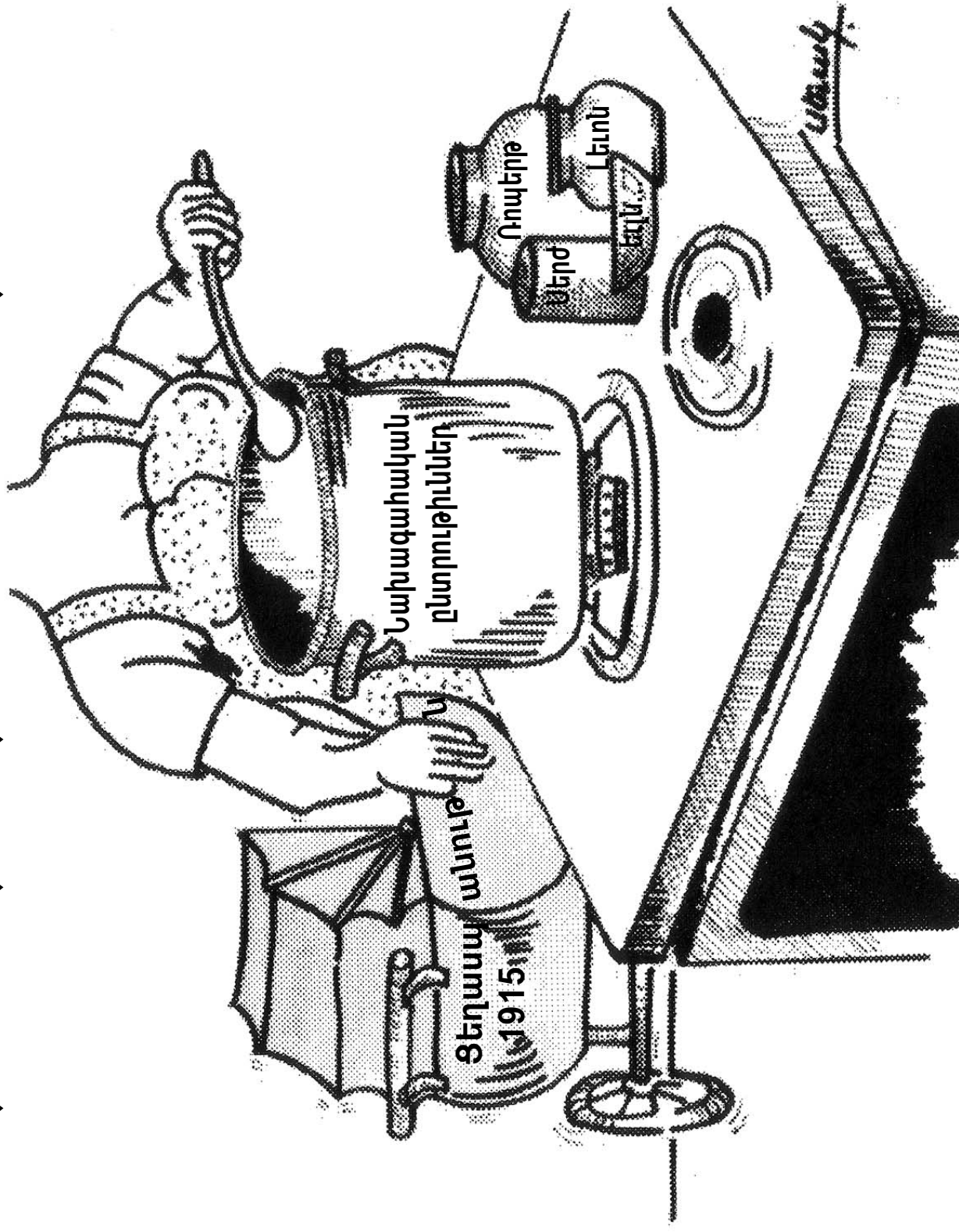
ԱԹ.ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 92, ՅՈՒՆՈՒԱՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2007 (ԱՐԱՑ-ՔԱՂՈՑ 4499-4500)

ՎԱՌՕԴԻ ՏԱԿԱՌ

Մոսիկ.

ՔԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՅԱՆՈՑ

ՉԳԱՅԹԱԿՂԻԼ ՄԻՆ ԽԱՂԵՐԷ

Լիբանանի նախագահական ընտրություններին մինչև Հայաստանի նախագահական ընտրությունները, տաք տարեվերջ մը կը սպասուի Միջին Արևելքի եւ հետեւաբար այստեղի հայութեան:

Տեղական մագլցումները ամէն գետնի վրայ զգուշաւորութեան կը մղեն լիբանանահայր: Բազում դժուարութիւններ տեսնելէ եւ անոնց դիմանալէ ետք, այս անգամուանը դժուար տանելի կը դառնայ, որովհետեւ տնտեսական տագնապը սկսած է տանելիութեան սահմաններէն դուրս գալ:

Համաշխարհային իրավիճակին տակնուվրայութեան կիզակէտը աւելի եւս Միջին Արևելքը կը դառնայ, որ այստեղի հայութեան լուրջ մտահոգութիւն տեղիք կու տայ:

Մինչ Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման հարցը ԱՄՆի Քոնկրէսի օրակարգին վրայ կը հասնի, տագնապեցնելով թրքական պետութիւնը, ասոյին՝ հիւսիսային Իրաքի քրտական միաւորին եւ թրքական պետութեան միջեւ զինեալ բախման դէպքերը կը շատնան, վառօղի տակառին պայթիւնը մօտեցնելով:

Լիբանանէն մինչև Հայաստանամերձ Իրան ու Թուրքիա, Արաբական Օոց եւ Պաղեստին-Իսրայէլ, նախաերկրաշարժեան վիճակ մը կը տիրէ, որուն ամփոփումն ու արտացոլումը ինչպէս միշտ՝ Լիբանանի մէջ կ'ըլլայ:

Այս եւ այլ շատ ուժգին մարտահրաւերներու դիմաց, դժբախտաբար ամենաանպատրաստ վիճակի մէջ կը գտնուի հայութիւնը: Կրկնուող յանկերգի անհամութիւն ստեղծելու գիտնով իսկ ըսենք, թէ չկան ամենատարրական գործօնները, գոնէ ի մի բերելու հայկական կողմերը, այս ճակատագրական ժամանակամիջոցին հայկական շահերը պաշտպանելու համար:

Ընդհակառակը՝ լիբանանահայութեան դասական վերնախաւին այս աստիճան բաժանումութիւնը երկրին պայմաններուն իբր արդիւնք ստեղծուած իրավիճակին հետեւանքով, ամենաանընդունելին կը մնայ: Համահայկականօրէն Հայաստանի ներկայի թէկուզ անբարար պետականութեան գոյութեան իրողութեան լոյսին տակ, համազգային շահերէ ելած, անընդունելի է որեւէ տեսակի տարակարծութեան յառաջմղումը որեւէ կողմէ:

Միեւնոյն ժամանակ, Հայաստանի մէջ ալ անընդունելի է, շրջանային զարգացումներու լոյսին տակ, որեւէ կողմի մը միւսին գետնին հաւասարեցնելու ջանքերը՝ պաշտօնավարական աթոռներու տիրանալու սիրոյն:

Տասնամեակներէ ի վեր եփուող ապուրը արդէն գրեթէ պատրաստ է... այրելու: Հարցը շատ պարզ է, Միջին Արևելքի նաւթին մինչև վերջին կաթիլը շահագործելու համար, ամէն ձեւով սիոնական պետութիւնը ոտքի պահելու արեւմտա-արեւելեան խաղը պիտի շարունակուի, հոգ չէ թէ կրակ տեղայ այս շրջանի ժողովուրդներուն գլխուն:

Այս իրողութեան լոյսին տակ, ամենագէտի հովեր առնելով, գճուճ հաշիւներ լուծելը՝ ասոր կամ անոր հաշույն, ընդդէմ հակառակորդ նկատուած հայ հայրենակիցի դէմ, միայն ազգակործանման կրնայ հասցնել:

Պարզօրէն նշենք իրողութիւններուն գլխատրը, թէ ամէն մէկ կողմ նախ եւ առաջ իր շահէն ելած է որ կը մօտենայ մեզի: Հետեւաբար, ԱՄՆի Քոնկրէսէն մինչև Անգլիոյ, Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ, հաւանաբար մօտ ապագային՝ Չինաստանի, Հնդկաստանի եւ Իրանի խորհրդարանները եթէ ընդունած են, ընդունին կամ արծարծեն Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման հարցը, այդ մէկը նախ եւ առաջ միայն ու միայն իրենց շահերէն ելլելով է որ կ'ընեն:

Համաշխարհային ուժգնացող փոթորիկին մէջ, պատմութենէն մեր ստացած ուժեղ հարուածները լաւապէս նկատի ունենալով, հայկական կողմերը առաւելագոյնս պարտաւոր են հեռու մնալու մեծերուն հետ իբր թէ խաղի մէջ մտնելու գայթակղութենէն՝ Հայաստանէն ներս թէ դուրս, որովհետեւ նիւթականի, անսկզբունքայնութեան եւ անբարոյութեան վրայ հիմնուած այդ խաղերուն՝ չեն կրնար դիմանալ ամենաանբարոյ եւ ամենաանսկզբունք ճանչցուած գործիչները:

Նախապէս, բազմաթիւ առիթներով կոչ ուղղած ենք միասնականութեան, համահայկական սկզբունքներու եւ նպատակներու շուրջ հաւաքուելու եւ կազմակերպուելու: Շատ քիչ բան իրականացած է անկէ, որ այսօրուան համաշխարհային իրականութեան մէջ գրեթէ ոչինչ է:

Այս անգամ միայն զգաստութեան հրաւեր է որ կ'ուղղենք բոլորին, որպէսզի հեռու մնան ամէն տեսակի խաղերու մէջ ինքնակամ թէ ակամայ իյնալէ: Յաջորդ փոթորիկին ուժգնութիւնը յայտնի է, որ շատ զօրաւոր է:

Զգուշացէ՛ք:

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

- ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ -	1
- Եռաբլուրեն Սինչեւ «Էրմէնի Մտէլէսի»...	Արփի Թոթոյեան 3
- Ե՞րբ Պիտի Իրականանայ -	6
- Արաբական Ուղղութիւնը Կարող Է Բաւականին Գրաւիչ Լինել Հայաստանի Համար -	8
- «Սփիւռք» Պարբերականի Գովելի Նախաձեռնութիւնը -	9
- Տոմսակներ -	10
- Նոր Հրատարակութիւններ -	Արմենակ Պերպէրեան 17
- Անդարձ Մեկնածներ -	20
- Նամականի -	23
- Ստացուած Գիրքեր -	26

Ա. կողք. Վառօղի Տակառ (ձեւաւորումը՝ Մոմիկի)
 Բ. կողք. «Հայկական Խոհանոց» (երգիծանկար՝ Սեւակի)
 Դ. կողք. «Աստուածամայրը» (գործ՝ Վարդգէս Սուրենեանց)

<p>«ՍՓԻՒՆՔ» Հրատարակութիւն ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻ Համրա (Րաս Պէյրութ) Բուէյթ փողոց, ալ-Հաժարի շէք 4րդ յարկ Պէյրութ - Լիբանան Գեռ. եւ հեռախոյ. 00961 1 749688</p>	<p>«SPURK» Publication of ARMENIAN POPULAR MOVEMENT Hamra (Ras Beirut), Kuwait Str., al-Hajari bld., 4th floor Beirut, Lebanon Tel. & Fax: 00961 1 749688 E-mail: shogh1@inco.com.lb</p>	<p>«سبورك» نشرة جمعية الحركة الشعبية الارمنية الحمراء (رأس بيروت) شارع الكويت، بناية المهجري، الطابق الرابع بيروت، لبنان هاتف وفاكس: ٠٠٩٦١ ١٧٤٩٦٨٨</p>
--	--	---

Հ.Ժ.Շ.ի եւ «ՍՓԻՒՆՔ»-ին ուղղուած նիւթական (ամերիկեան տոլար) փոխանցումները կրնաք կատարել հետեւեալ դրամատնային հաշուին.
LEBANON & GULF BANK - HAMRA, LEBANON
 Swift bic: LGBA LBBE No: 0002-129739-362

مجلة «سبورك» ، العدد ٩٢ ، ٢٠٠٧
 المدير المسؤول: كيفورك يازيجيان

ԵՌԱԲԼՈՒՐԷՆ ՄԻՆՉԵՒ «ԷՐՄԷՆԻ ՄԵՍԵԼԵՍԻ»...

Արփի Թոթոյեան

Հայաստանեան մամուլի որոշ թերթերու մէջ, ատենը մէյ մը հակահայ թրքաբարոյ յօդուած մը լոյս կը տեսնէ՝ ազատ կարծիքի անուան տակ, միշտ թիրախ ունենալով Թուրքիոյ աչքին փուշը դարձած Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը (Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.), ծանօթ ԱՍԱԼԱՆ:

Անոնցմէ մեզի յայտնի եղողներէն վերջինը՝ Ա. Արգարեան ստորագրութեամբ «Վամբիրների Դիմակահանդէսը» ընդհանուր վերնագրով, հայիոյախառն ու անմակարդակ յօդուածաշարքն է, որ շարունակաբար լոյս տեսաւ Երեսանի «Չորրորդ Իշխանութիւն» թերթին 9, 16 եւ 23 Յունուար 2007ի համարներուն մէջ, պարզապէս Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.ի աւանդը խժրծելու նպատակով:

Ժամանակին ալ, Երեսանի «Առաւօտ» օրաթերթը նոյնաման հրապարակում մը ըրած էր, որուն լաւ պատասխան տուած էր Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթի 18 Սեպտեմբեր 2003ի համարին մէջ՝ անոր խմբագիրներէն Արփի Թոթոյեանը, որ ստորեւ կը ներկայացնենք՝ իբր պատաս-

խան այդպիսի մտածելակերպով հակահայկական շահերու հետամուտ ամէն տեսակի հայանուններուն:

«Մփիւռք»

Եռաբլուրի նորագոյն նահատակներու յուշահամալիրին կոթողը, որուն մօտ կանգնած է անոր ճարտարապետ Սաշուր Գալաշեանը (նկարուած 2000ին), որ հեղինակներէն մէկն է Ծիծեռնակաբերդի Հայոց Ցեղասպանութեան յուշահամալիրին

Եռաբլուրին մէջ 2000ին կառուցուած կոթող մը հայու թեան մէջ նոր հակադրութիւններու, վէճերու դուռ բանալու յատկանիշով կը ներկայանայ: Հիմնապէս Արցախի հերոսներուն վերջին հանգստարան այդ վայրին մէջ ամփոփուած են նաեւ աճիւնները Վազգէն Սարգսեանի, ապա Փարիզէն փոխադրուած Անդրանիկին: Իսկ նշուած թուականին հոն աչքառու յուշակոթող մըն ալ բարձրացած է կարմիր տուֆէ եւ 39 տապանաքարէ բաղկացած. վրան կայ «Վասն հայու թեան, վասն հայրենեաց» արձանագրութիւնը: Ան նուիրուած է «Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակին», որ նոյնիսկ հայկական շրջանակներուն աւելի ծանօթ է ԱՍԱԼԱ անունով:

Այս յուշակոթողն է, որ նորօրեայ կռուախնձոր մը ըլլալու հաւանականութիւն կը մատնէ, դատելով անոր մասին լոյս տեսած էջէ մը: Այդ էջը տեղ գտած է «Առաւօտ» օրաթերթին Սեպտեմբեր 2ի թիւին մէջ, ստորագրուած է Նայիրա Մամիկոնեան: Ունի «Յո՞ երթաս, հայ ժողովուրդ» բառական հռետորական խորագիրը եւ ենթախորագիր մը, որուն մէջ պարփակուած է հակադրութիւններու հեռանկարի մը ամբողջ ներուժը. «Լինո՞ւմ է արդեօք լաւ, արդարացուած ահաբեկչութիւն»:

Պէտք է ըսել, որ Եռաբլուրը իրեն պահ տրուած աճիւններուն պատճառով արդէն եղած է վէճերու, քննադատութիւններու նիւթ: Յատկապէս Վազգէն Սարգսեանի հոն թաղումին, նաեւ՝ Անդրանիկին փոխադրութեան առիթներով: Մէկ կամ միւս դէմքին համար Եռաբլուրը շատ գտնողներ, քիչ գտնողներ եղան, վէճը՝ արձագանգ գտաւ նաեւ մամուլի էջերուն մէջ: Երկար չտեւեց սակայն, քննադատողը համակերպեցաւ, դժգոհը լռեց ու Եռաբլուրը շարունակեց հսկել իր մեռեալներուն: Այցելուներ կ'երթան հոն մեխակ մը ձգելու շիրմաքարերէն մէկուն ու միւսին վրայ, թերեւս աղօթքի մը մոռնալը մը արտասանելու, խոնկ մը ծխելու եւ երախտագիտական զգացումի փշուր մը ձգելու. ու հոնկէ կը մեկնին հպարտութեան ապրումներով, երբեմն կէս ձգուած պարտք մը վճարելու լուռ յանձնառութեամբ: Ղարաբաղի պայքարը տակաւին չէ հասած իր վերջնական թիրախին, ու հոն տանող ճամբան ո՛վ գիտէ որքան պահանջկոտ պիտի ըլլայ:

Յիշատակի յարգանքի ու իրականութեան հրաւերի այս գերագոյն շրջանակին մէջ նետուած է հակադրութիւններու մեկնակէտ քարը, որ կը բնորոշուի «Լինո՞ւմ է արդեօք լաւ, արդարացուած ահաբեկչութիւն» ենթախորագիրով: Հարցականը արդէն կը թելադրէ հեղինակին ժխտական պատասխանի միտումը: Արդէն գրութիւնը կը սկսի տգեղ համեմատականով մը, որուն առարկան Հայաստանի իշխանութիւններն են. կ'ըսուի թէ անոնք մէկ կողմէն աշխարհաքաղաքական ներկային ձայնակից կը թուին, դատապարտելով ահաբեկչութիւնը, միւս կողմէն՝ «սեփական երկրում մի ամբողջ սերունդ փորձում են դատարարակել այնպիսի վարձուրելի գաղափարներով՝ թէ լինում են նաեւ ազնիւ նպատակ ունեցող, լաւ, արդարացուած ահաբեկչութիւններ»: «Ձարհուրելի» նկատուած գաղափարները կը վերաբերին գինեալ պայքարի մարտիկներուն յիշատակը յարգելու կեցուածքին, որուն արտայայտութիւնը եղած է Եռաբլուրի յուշակոթողը:

Յաջորդ տողերով աւելի՛ կը խտանայ դատապարտումին թոնը, երբ յօդուածագիրը հազուադէպ կը նկատէ ուրիշ երկիր մըն ալ աշխարհի վրայ, ուր պետական մակարդակով յաւերժացած ըլլայ «ահաբեկչական գործողութիւն իրականացրած եւ անմեղ մարդկանց կեանքեր խլած տեռորիստների յիշատակը»: Շփոթի, տարակուսանքի ոչ մէկ բաց դուռ ձգուած է. «անմեղ մարդիկ»ը ներկայացուցիչներն են մեղաւոր պետութեան ու ա՛յդ հանգամանքով թիրախ եղած են. իսկ «տեռորիստ» կոչուածները, որոնց խնայուած է «ահաբեկիչ»ը անգամ, այն բազմաթիւ երիտասարդներն են, որոնք իրենց կեանքին զնով գացին ազգային դատ մը գործնապէս պաշտպանելու: Զինուորը ըլլալու «ազատագրական պայքար» կոչուած բանի մը:

Ճիշդ է որ ամէն մարդ կրնայ համակարծիք չըլլալ նպատակի մը տանող ճամբաներուն ընտրութեան մէջ: Բայց կան պարագաներ, ուր լռելը բաւական բան կը փրկէ: «Ահաբեկչութեան դէմ պայքար»ի իբրեւ թէ մարդկայնական, խաղաղարար աշխարհին մէջ, ուր դատապարտումն ու խրախուսանքն ալ յարաբերական, պարագայական են, ինչպէս ամէն օր նոր օրինակ կը տրուի, ի՞նչ նպատակ կը հետապնդէ պարզուած մօտեցումը:

ԱՍԱԼԱԻ, կամ նման այլ կազմակերպութիւններու պատկանող մարտիկներու կարելի է միամտութեան, անհեռատեսութեան, ձեռնածուծի գոհ ըլլալու տկարութիւն վերագրել թերեւս. բայց այդքան դիւրի՞ն է առանց ներքին համոզումի արարքի դիմել, շատ լաւ գիտնալով որ ատիկա կրնայ կեանքը վրայ տալ ալ նշանակել: Կարելի է նոյնպէս, վիճիլ քաղաքականութեան մէջ ահաբեկչութեան դերին, անոր դիմելու ազդակներուն մասին: Բայց չորս տողով խաղաղարարի դեր ստանձնել ու առանց շօշափելի պատճառի մեղադրել, դատապարտել անոր պարտադրողը, կրնա՞յ արդարացուիլ:

Այսօր, ատիկա ընելու պատճառ համարուած յուշակոթողը երեք տարեկան է, իսկ ահաբեկչական ոչ մէկ նոր արարք հայութեան օրակարգին վրայ տեղ ունի. ի՞նչ է պատճառը, ուրեմն, ապա՞ժամ ու անհիմն այդ մտադձին: Թերթը էջ լեցնելու հա՞րց ունէր, թէ մօտալուտ Սեպտեմբեր 11ի ներշնչումէն ու զայն դատապարտողներու բանակէն ետ չմնալու հեւքէն առաջնորդուած

էր: Եթէ առաջինն էր պարագան, ստեպղինին օգուտներուն կամ արեւուն վնասներուն մասին էջ մը կրնար օգնութեան հասնիլ: Իսկ եթէ երկրորդն էր, հրատարակուածը շատ-շատ կրնայ պապէն աւելի պապականի մրցանակ մը ապահովել հեղինակին ու հրատարակիչին. աւելի հաւանական է, որ մնայ որպէս ինքնաժխտումի, ինքնադատապարտումի հազուադէպ երեւոյթ, առանց յաջողելու բարենիշ բերող ձեռնարկի վերածուելու:

Իսկապէս դժուար է տրամաբանական, պարզօրէն խոստովանելի բացատրութիւն մը տալ գրութեան որ բառամթերքին ամենէն անարժան որակումով – տեռորիստ – կը սահմանէ երիտասարդներու ամբողջ խումբ մը. խումբ, ուր կան Լեւոն Էքմեքճեանի, Զոհրապ Սարգիսեանի, Արամ Պասաճեանի նման անձնագոհներ, որոնց պարագաները ամենէն տխուր էջերը հանդիսացան մեր ժամանակակից պատմութեան: Եւ ըսել, որ այնքան ճրի կերպով կատարուած «տեռորիստ»ի ընդհանրացումին մէջ բացառութեան մը փակագիծ անգամ չէ գետեղուած: Եւ տակաւին կարգալ, որ «տեռորիստ»ի նոյն ընդհանրացումը ամենայն հանգստութեամբ իր մէջ կ'առնէ Նիւ Եորքի Սեպտեմբեր 11ի արարքին հեղինակները, Մոսկուայի մէջ գործող չէչէնները եւ այլն: Ինչպէ՞ս կ'ընկալուէր արդեօք, օրինակ՝ չէչէններու կողմէ չէչէն լրագրող մը, որ ո՛վ գիտէ ինչի սիրոյն, հրապարակաւ պիտի պատգամէր թէ դատապարտելի են չէչէն տեռորիստները...:

Նայիրա Մամիկոնեանի յօդուածը կ'աւարտի շատ հեղինակաւոր դաս-հաստատումով մը. «վստահ ենք, – կ'ըսէ ան, – որ ահաբեկիչներից հերոսներ կերտող ժողովուրդն ու նրա իշխանութիւններն ապագայ չունեն»: Սերունդներ պէտք են ըսուածին փաստը, կամ հակափաստը ունենալու համար, եթէ գտնուին Նայիրա Մամիկոնեանի համախոհներ: Սակայն, մարդկային կեանք մը կը բաւէ տեսնելու թէ ի՞նչ ապագայ կ'ունենայ մամուլի մարդը, որ ամենայն անփութութեամբ իր բառաղացին մէջ կը թիմէ նման փափուկ նիւթ մը:

Փակելէ առաջ այս անդրադարձը, հարկ է տեղ տալ հրապարակումին առնչութեամբ «Արմէնփրես»ի Սեպտեմբեր 9ի մէկ հաղորդումին. հոն կ'ըսուի թէ վերջին շրջանի որոշ հրապարակումներու առթիւ, ուր ԱՍԱԼԱ ահաբեկչական գործողութիւններու նախաձեռնող կ'որակուի, Նեմեսիս բարեսիրական կազմակերպութիւնը մամուլի ասուլիս մը տուած է: Նախագահը՝ Վազգէն Պետրոսեան կարեւոր նկատած է, որ «ահաբեկչութիւն» եւ «գիներալ ազատագրական պայքար» գանազանուին իրարմէ: Ապա բացատրած է (քանի որ տակաւին ակներեւօրէն, այդ կարգի բացատրութեան կարօտ Հայ կայ, ան ալ լրագրող...), թէ Յեղասպանութեան վերապրողներու երկրորդ եւ երրորդ սերունդը անցեալ դարու 50-70ական թուականներուն եկաւ այն համոզումին, որ լալով, սգալով Հայկական Հարց չի լուծուիր, երբ ան մեծ պետութիւններու միջեւ շահարկումի ատաղձ ըլլալէ անդին չ'երթար: Այդ համոզումին արդիւնքն է ԱՍԱԼԱն:

Թերեւս ամենէն ճիշդը պիտի ըլլար ամէն բանէ առաջ հարց տալ Ն. Մամիկոնեաններուն, թէ Հայու իրենց ճամբուն վրայ հանդիպա՞ծ են բնաւ Հայկական Հարց կամ Հայ Դատ անունով գոյութեան մը: Թերեւս, այդ ընտանիքէն իրենց ճանչցածը կայէնեան ճիւղին կը պատկանի ու կը կոչուի «էրմէնի Մէսէլէսի»...:

«Յաւազ»

ՇՆՈՐՀԱԻՈՐԱՆՔ
Նոր Տարուան եւ Սբ. Ծննդեան տօներուն առիթով, կը շնորհաւորենք համայն հայութիւնը, մաղթելով քաջառողջութիւն, երջանկութիւն եւ ազգային իղձերու իրականացում:
«ՍՓԻՒՌ»

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ
«ՍՓԻՒՌ»ի այս համարը լոյս կը տեսնէ գիտակից հայրենասէր հայորդիներու նիւթաբարոյական աջակցութեամբ, որոնց կը յայտնենք մեր շնորհակալութիւնը:
«ՍՓԻՒՌ»

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՋ ԱՐԱՔ ԺՈՂՈՎՈՐՊԻ ԵՐԱԽԱՏԻՔՐԸ

Անժամանցելի է այլևս Երևանի մեջ Արաք ժողովուրդին հանդէպ Հայոց երախտիքը խորհրդանշող Յուշարձանին կառուցման խնդիրը: Արդէն շատ ուշացած ենք՝ համայն հայութեամբ, այդ կարեւոր գործը իրականացնելու մէջ: Իսկ թէ ինչպիսի՞ կարեւորութիւն ունի ան, կարելի է պատկերացում մը կազմել ներքեւի պաշտօնական փաստաթուղթերէն ետք տրուած յօդուածը կարդալէ յետոյ, որ լոյս տեսած է Զուիցերիոյ Ժընեւ քաղաքը հրատարակուող «Արձագանգ» ամսաթերթի Մարտ-Ապրիլ 2007ի համարին մէջ:

Արդէն ժամանակն է, որ հայրենի պետութիւնը ինք հովանաւորէ եւ արագօրէն կեանքի կոչէ Հայաստանին ու հայութեան համար կարեւոր այս յուշարձանը, փոխանակ գայն ձգելու սփիւռքահայ քանի մը նուիրեալներու ուսին:

Յուշարձանին վերաբերեալ պաշտօնական փաստաթուղթերու պատճենները ստացած ենք մեր թերթին Տամասկոսի բարեկամներէն, որոնց կը յայտնենք մեր շնորհակալութիւնները:

«Սփիւռք»

Երևանի մէջ Արաք ժողովուրդի Երախտիքը խորհրդանշող Յուշարձանի կառուցում

Տամասկոս, 24 Յուլիս 2007

Յարգարժան Տիար,

Հաճոյքն ունինք Ձեզ փոխանցելու երկու փաստաթուղթերու լուսապատճենները, որոնք ստացանք յաջորդաբար: Առաջինը՝ հանգուցեալ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեանի ստորագրութեամբ, Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ մշտական օգտագործման իրաւունքով 400 քմ. հողամաս տրամադրելու մասին, Արաք Երախտիքի կոթող տեղադրելու նպատակով, 29 Դեկտեմբեր 2006 թուագրութեամբ: Երկրորդը՝ անշարժ գոյքի օգտագործման իրաւունքի գրանցման վկայականը, ուր կը նշուին հողաշերտի տուեալները (յատակագիծը եւ այլ *քատաստրալին* տեղեկութիւններ), 16 Մայիս 2007 թուագրութեամբ:

Յաջորդ հանգրուանը կ'ըլլայ կոթողի գծագրերու մէջ փոքր փոփոխութիւններ կատարել, տրուած ըլլալով որ կոթողի կառուցումը պիտի սկսի գերօ (0.00) մակարդակէն, ջնջելով նախատեսուած գետնայարկը: Նաեւ ապահովել, որ քաղաքապետարանի կողմէ տարածքի հետագօտական աշխատանքները կատարուին եւ արտօնութիւնը ստացուի կառուցումը սկսելու համար:

Ներկայիս պիտի աշխատինք կատարել վերոյիշեալ երկու նպատակները: Մինչ այդ, կը ջանանք գնահատել շինութեան ամբողջական արժէքը, դիմելով կապալառուներու եւ դնել նուագուրդի:

Կը մնայ, որ առաջնահերթ հարցը դրամահաւաքն է եւ վստահ ենք որ ծրագրի նախաձեռնողներու աջակցութեամբ կը գոյացուի հարկ եղած գումարը: Ամէն մի նախաձեռնող ունի իր շրջանակը եւ փորձառութիւնը:

Յետագայի զարգացումներու մասին Ձեզ տեղեակ պիտի պահենք յաջորդաբար: Առ այդ մնամք մաղթանօք:

Տ. ԱՐՄԱՇ Եպս. ՆԱԼ ՊԱՆՏԵԱՆ
Առաջնորդ Հայոց Տամասկոսի թեմի

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՍԱԼԱԹԵԱՆ

ՎԱԶԳԷՆ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ

ՆՈՐԱՅՐ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

28 դեկտեմբերի 2006 թվականի N 1901 - Ն

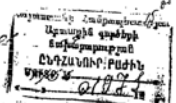
ՀԱՅԱՍՏԱՆԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱՄԻՐ ԷԿԵՂԵՑՈՒ ԱՆՂԱՏՈՅՑ
(ԱՇՏԱԿԱՆ) ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՆԵՐՈՎ ՉՊՐԱՍՏ ՏՐԱՄԱԴՐՆԵՐ
Ս Ա Մ Ի Ն

Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքի 75-րդ հոդվածին համապատասխան՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Բնակատեղի էրևանի քաղաքապետին էրևան քաղաքի Օռվակալ Խաչովի պողոտայի վրա գտնվող՝ 400.0 քառ. մետր մակերեսով հողամասն անհատույց (մշտական) օգտագործման իրավունքով ստանալուը Հայաստանյայց Առաքելական Առաքելությունը՝ հաշվարկային ժողովուրդների բարեկամությունը խորհրդանշող կրթող տեղադրելու նպատակով:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏ
2007 թ. հունվարի 13
Երևան

Ս. ԱՄՐԱՎՈՐՑՍ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Վ Կ Ա Յ Ա Կ Ա Ն

**ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ
ՄԵՓԻՍԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
(ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ) ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ
ԳՐԱՆՅՄԱՆ**

ՎԿԱՅԱԿԱՆԸ ՏՐԿԱԾ է _____ Օրդու գործընկեր _____ ԻՐԱՎՈՒՆԵՐՈՎ
(անհավանության կամ օգտագործման)

Հայաստանյայց Առաքելական Առաքելություն
(անհավանատիրիչ (օգտագործողի) անունը (անվանումը))

Ք. Երևան, Շենգավիթ համ. Շ. Շումբաբյի պողոտայի վրա
(անշարժ գույքի գտնվելու վայրը (ունեցման, անվանումը))

ՆՎԱՏԱՍԱՐ

Ներքաթի 11.01.2003 թ. հ. 2538 սահմանային օգտագործման պայմանագրի
(անշարժ գույքի ձեռքբերման իրավունքը հաստատող վաստակագրի անվանումը)

Քրեանթի վաշտաբաշտի 07.03.2003 թ. հ. 102-Ղ օրենքի ՀԻՄՆԱՆ ՎՐԱ

**ԳՐԱՆՅԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՒՅՐԻ
ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՍՏՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ, ԳՈՒՅՔԻ ՆՎԱՏԱՍԱՐ
ԻՐԱՎՈՒՆԵՐՈՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՅԱԾ ՄԱՍՆԱԿԱՆ
ՕՆԱՆ 201-201 ՄԱՏԱՆՈՒ 116 ՀԱՄԱՐԻ ՏՈՎ:**

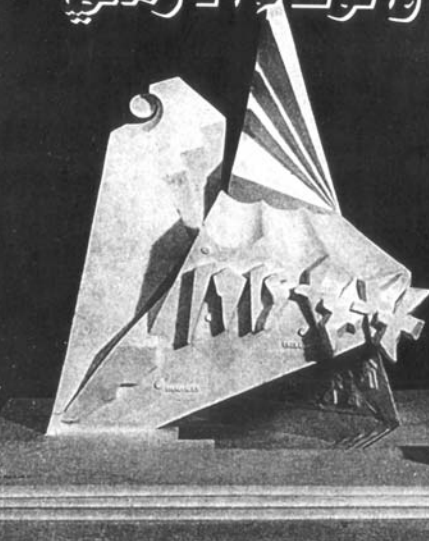
ՍՈՒՆ ԿՎԱՅԱԿԱՆԸ ԿԱՅՄՎԱԾ Է ԵՐԿՐՈՒ ՕՐԻՆԱԿԻՑ. ՄԵԿԸ ՏՐՎՈՒՄ Է ՄԵՓԱՎԱՆԱՏԻՈՒԹՅՈՒՆ
(ՕՏԱԳՈՐԾՄԱՆ), ՄՅՈՒՑ ԴԱՐՎՈՒՄ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՒՅՐԻ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՍՏՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ
ԱՇԽԱՏԱԿԱՑՄԱՆ ՏԱՐԱԾԱԳՆՆՆ ՍՏՈՐԱԲՈՒՄՈՒՄ:

2265816

الدكتور صالح زهر الدين

**أصالة الحرب
والثوقاة الأثرية**

2000 թուականին, Պէյրուքի մէջ արաբերէնով լոյս տեսած լիբանանցի հայասեր պատմաբան Դոկտ. Սալեհ Չահրէտտոյին (առաջին արաբ պատմաբանը, որ Հայաստանի Ակադեմիային մէջ պաշտպանեց իր դոկտորականը) «Արաբներուն վեհանձնութիւնը եւ Հայոց Երախտիքը» վերնագրեալ գիրքին կողքը, ուր կ'երեւի Հայոց Երախտիքի Յուշարձանին գծանկարը... որ դեռ պիտի կանգնի, բայց ե՞րբ:

ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՐՈՂ Է ԲԱՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԱԽԻՉ ԼԻՆԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Չունենալով ԱՄՆի ուժեղ եւ յստակ աջակցութիւնը որպէս ռազմավարական գործընկերոջ, չունենալով նաւթի պաշարներ, ինչպէս Ազրպէյ՝ ճանը, եւ, վերջապէս, ելք չունենալով դէպի Սեւ ծով, Վրաստանի պէս, Հայաստանն իր արտաքին քաղաքականութեան մէջ, այնուամենայնիւ, յստակ հաւատարիմ է մնում հիմնական ուղղութիւններին:

Դրանցից առաջնայիններն են դարաբաղեան հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորումը եւ Հայոց Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը, ինչն իր հերթին կարող է նախապայմաններ ստեղծել հայ-թրքական սահմանի բացման համար:

Այդ երկու ուղղութիւնները փոխ-կապակցուած են, սակայն կայ նաեւ երրորդը, որը կարող է բաւականին դրաւիչ լինել Հայաստանի համար: Դա արաբական ուղղութիւնն է, աւելի ճիշդ յարաբերութիւնները Արաբական պետութիւնների Լիգայի (ԱՊԼ) հետ: Հայաստանը միակ քրիստոնեայ երկիրն է որը դիտորդի կարգավիճակ է ստացել ԱՊԼում, որն, ինչպէս յայտնի է, հասանելի է ոչ բոլոր արաբական կամ մահմետական երկրների համար:

Յարաբերութիւնների պատմութիւնը սկսուել է ՄԱԿի գլխաւոր վեհաժողովի 59րդ նստաշրջանում, երբ Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանը Նիւ Եորքում հանդիպեց ԱՊԼի Գլխաւոր քարտուղար Ամր Մուսայի հետ: Այն ժամանակ էլ պայմանաւորուածութիւն ձեռք բերուեց Երեւանում կամ Գահիրէում, որտեղ գտնուում է ԱՊԼի կեդրոնակայանը, հրաւիրեալի կարգավիճակով այդ կազմակերպութեան աշխատանքներին Հայաստանի մասնակցութեան վերաբերեալ յուշագիր ստորագրելու մասին:

Ըստ արաբագէտ Սուրէն Մանուկեանի, Հայաստանի արտաքին քաղաքականութիւնն արաբամէտ է եւ դա ճիշդ է: «ԱՊԼն շատ խնդրայարոյց յարաբերութիւններ ունի Թուրքիայի հետ, որոնք մենք կարող ենք ի շահ մեզի օգտագործել: Ճիշդ է, կայ քրտական գործօնը, որը շատ է ազդում Հայաստանի եւ արաբական պետութիւնների, մասնաւորապէս Սուրիայի հետ յարաբերութիւնների վրայ: Յարաբերութիւններն երկու երկրների միջեւ վատթարացան հենց քրտերի պատճառով, որոնք շատ են Սուրիայում: Հենց այդ պատճառով էլ այժմ Թուրքիայի եւ Սուրիայի միջեւ յարաբերութիւնները վերելքում են: Թրքական գործօ-

նը Սուրիայում նոյնպէս շատ մեծ է կրկին քրտական խնդրի պատճառով», - գտնում է Մանուկեան:

Արաբական ուղղութեան օգտին է խօսում նաեւ Մերձաւոր Արեւելքի դեռեւս բազմամարդ հայկական սփիւռքը, որը բաւականին ծանր պայմաններում է ապրում: Ճիշդ է, կրօնական տեսակէտից վերաբերմունքը նրանց հանդէպ հանդուրժող է, սակայն ով կարող է երաշխաւորել նրանց անվտանգութիւնը թէկուզ Լիբանանում պատերազմի վերսկսման դէպքում: Ճիշդ է, այստեղ արդէն Հայաստանը կարող է միայն ապաստան տալ փախստականներին, ինչն էլ արուեց «Հրզպալլա»ի դէմ Իսրայէլի վերջին պատերազմի ժամանակ:

Հայաստանի մասնակցութիւնը ԱՊԼին կարող է հակակշիռ դառնալ Ազրպէյճանի համար, որը բաւականին աշխոյժ աշխատում է Իսլամական Քոնֆերանսի կազմակերպութեան (ԻԿԿ) հետ: Այդ երկու կազմակերպութիւններն, ինչպէս արդէն նշուել է, բաւականին լարուած յարաբերութիւններ ունեն միմեանց հետ՝ Թուրքիայի պատճառով, որը ցանկանում է առաւելագոյնը ստանալ ԵՄ-ին անդամակցելու ձգձգուող գործընթացից: Ռեճեպ Թայպ էրտողանն ամէն ինչ անում է իսլամական աշխարհում Թուրքիայի իշխող դիրքը հաստատելու համար: Իսկ իսլամական աշխարհը դա, առաջին հերթին, արաբական աշխարհն է, եւ այն երկրներն են, որ անկախութիւն են ստացել Օսմանեան կայսրութեան փլուզման արդիւնքում: Հազիւ թէ Իրաքը, Եգիպտոսը կամ Սէուտական Արաբիան ցանկանան կրկին ենթարկուել Սթամպուլին: Կամ, եթէ ցանկանում էք, Անգարային: Հենց այստեղ է տարակարծութիւնների արմատը եւ Մերձաւոր Արեւելքում ամուր դիրքեր ունենալու Հայաստանի հնարաւորութիւնը:

Յիշեցնենք, որ ԱՊԼ ստեղծման մասին համաձայնագիրը 1945 թուականի Մարտի 22ին ստորագրեցին 7 երկրներ՝ Եգիպտոսը, Իրաքը, Լիբանանը, Սէուտական Արաբիան, Սուրիան, Թրանս-Յորդանանը (այժմ՝ Յորդանան) եւ Եմէնը: Աւելի ուշ, ԱՊԼին միացան Լիպիան, Սուտանը, Մարոքը քօն եւ Թունիսը, Քուէյթը, Ալժիրը, Պահէճնը, Քաթարը, Օմանը եւ Միացեալ Արաբական Էմիրութիւնները, Մորիթանիան, Սոմալին, Ճիպութին, Քոմորեան կղզիները: 1976 թուականին ԱՊԼ ընդունուեց Պաղեստինի Ազատագրական կազմակերպութիւնը (ՊԱԿ), որը 1988 թուականից Պաղեստին պետութիւնն է ներկայացնում Լիկայում:

PANARMENIAN.NET-ի վԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

«ՍՓԻՒՔ» ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆԻ ԳՈՎԵԼԻ ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջերս իրականութիւն դարձաւ Պէյրութի «Սփիւք» պարբերականի տարիներու երազանքը: Երեսանի պետական համալսարան հասան «Սփիւք»ի գրադարանի արաբերէն գրքերը՝ 1031 հրատարակութիւններ եւ նուիրուեցան համալսարանի արեւելագիտութեան ֆաքիւլթէի արաբագիտութեան բաժնին: Իսկ Մայիսին դէպի Հայաստանի ազգային արխիւ հասցուած էր աւելի քան կէս թոն ծանրութեամբ եւ 44 առաքումներով հսկայական ու կարեւոր նիւթ, որ կը պարունակէ 1987-էն սկսած օտար մամուլին մէջ լոյս տեսած եւ հայութեանը, Հայաստանին ու տարածաշրջանին վերաբերող հրապարակումներ: Այս նիւթերուն արժէքը գրեթէ անհնար է գնահատել մասնատրապէս ուսումնասիրողներու համար:

Ըստ «Սփիւք»ի խմբագիր Յովսէփ Արթինեանի, պարբերականի պատասխանատուները որոշած են Հայաստան տեղափոխման հարցով օժանդակողներ ճարելու պարագային՝ շարունակել ՀՀ պետական համապատասխան հիմնարկներուն նուիրել պարբերականի տրամադրութեան տակ գտնուող շատ այլ նիւթեր, մասնատրապէս 1987-1990 թուականներու հայաստանեան մամուլն ու անցումային ժամանակաշրջանին վերաբերող փաստագրական նիւթեր, որոնց մէկ մասը եզակի է ու կը գտնուի «Սփիւք»ի գրադարանին եւ արխիւին մէջ:

Վերոնշեալ գրքերու եւ մամուլի կտրոններու տեղափոխման գործին մէջ պարբերականին մեծ աջակցութիւն ցուցաբերած են Հայաստանի ազգային արխիւի տնօրէն՝ Ամատունի Վիրապեանը եւ Երեսանի պետական համալսարանի տնօրէն՝ Արամ Սիմոնեանը: Սփիւքի շատ անհատներ եւ մարմիններ պատրաստ են հայրենիքին նուիրաբերելու պատմական եւ մշակութային նշանակութիւն ունեցող իրեր եւ նիւթեր, սակայն կը բախին տեղափոխման ծախսերու խոչընդոտին: Սա պետական նշանակութիւն ունեցող խնդիր է եւ պետական մակարդակով լուծում մը պէտք է գտնուի:

ԳՈՐԾԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

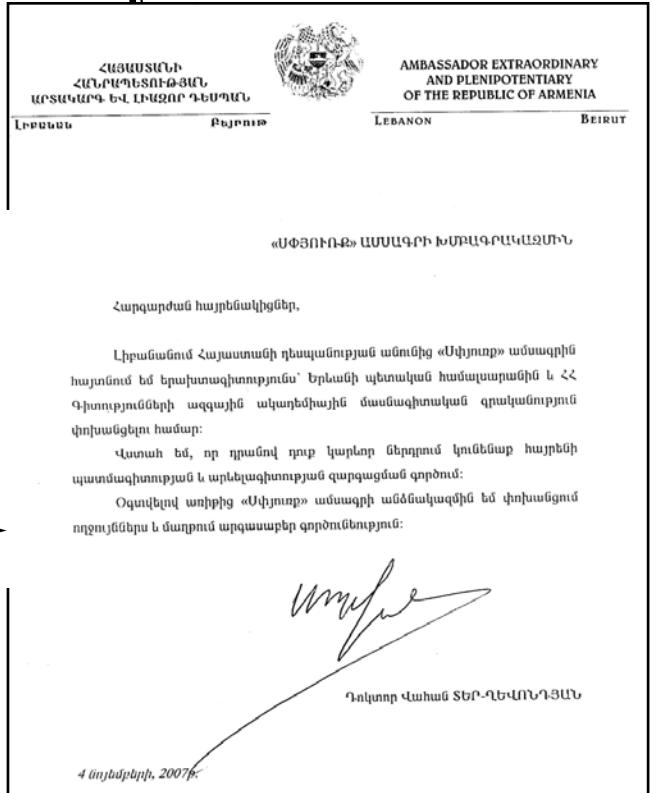
Անցեալ տարի, Հայաստանի Պետական Արխիւին եւ Երեսանի Պետական Համալսարանի Արեւելագիտութեան բաժնին, մեր կատարած մամուլ կտրօններու եւ արաբերէն գիրքերու առաքումներէն ետք, այս տարի ալ հարիրատր արաբերէն մասնագիտական գիրքեր առաքեցինք Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի եւ Երեսանի Պետական Համալսարանի Արեւելագիտութեան բաժանմունքներուն, Լիբանանի մօտ Հայաստանի դեսպանատան միջոցով:

Առ այդ կողքի երկտողը ստացանք Լիբանանի մօտ Հայաստանի Արտակարգ եւ Լիազօր դեսպան Դոկտ. Վահան Տէր Ղեւոնդեանէն:→

Մենք ալ մեր կարգին շնորհակալութիւն կը յայտնենք Հայաստանի յարգարժան դեսպանին եւ դեսպանատան անձնակազմին, Հայաստանի գիտա-կրթական հաստատութեանց վերոնշեալ գիրքերու առաքումները յաջողցնելուն համար:

«Սփիւք»

«Ապագայ» (Գանատա),
27 Նոյեմբեր 2006

ՃԻՇԴ ԴԱՏՈՒՄ

«...Երբեք ավելորդ չեմ նկատեր ասիկա կրկնելը. այսօր անգամ, իրար հանդեպ արդարասիրութեան զգացումը դեռ հայկական բարքերուն մէջ բաւական տեղ չէ գտած»:

[Ստեփան Ճահպագ, «Արփիար Արփիարեան», տպ. Ալթափրես, Պէյրուս, 1987, էջ 11]

📖 Ազգաբաժանում

«...Բայց ահա վերջերս օտար ամայի ճամբէքի վրայ հայոց հանդիպումները անօգտակար, ես պիտի ըսեի վնասակար նիւթի մը շուրջ կը դառնան: Ի՞նչ է այդ նիւթը: Ի՞նչ է «նորագիւտ» այդ թեման:

Չէ՞ր բաւեր որ հայը սկսած էր գործի վերածել տխուր ու տխրեցնող իրեն ոչ վայել ասացուածք մը՝ «Ուր հաց, հոն կաց»ը. ահա նորագոյն այն նիւթը, որ կ'ըմբոստացնէ հոգիս, խորապէս կ'ըմբոստացնէ,- մենք հայերս, մէկ ժողովուրդ չենք, այլ՝ երկու»:

[Թորոս Թորանեան, «Առօրէայ Խօսակցութիւն», «Արեւ», 12/1/2007]

📖 Այդպէս ըսողներէն մէկը

«Արդէն եկել է ժամանակը, երբ մինչեւ հիմա չասուած բաները պէտք է ասենք: Իմ կարծիքով, մեր անհասկացողութիւնների պատճառն այն է, որ մենք երկու տարբեր ազգեր ենք: Հայաստանը Կովկասին է պատկանում, Սփիւռքը՝ իր պոլսահայ արմատով եւ զանազան ազդեցութիւններով՝ բոլորովին տարբեր աշխարհ է: Մեզանից անկախ երկու տարբեր ազգութիւններ են ստեղծուել: Արիւնով միեւնոյնը, լեզուով գրեթէ նոյնը, բայց աշխարհայեացքներով՝ գրեթէ հակոտնեայ»:

[Երուանդ Ազատեանին ըսածը Յակոբ Ասատրեանի հետ ունեցած հարցազրոյցին մէջ, «Օրեր» ամսագիր, թիւ 6-8, 2003 (շեշտադրումը «Օրեր»ունն է)]

📖 Այդպէս մտածելուն արդիւնքը

«...Սակայն վերջին զանգակը լռելէ առաջ կ'ուզեմ որ Հ.Բ.Ը.Մ. ծանուցանէ իր

սնանկութիւնը եւ նախ ի՞ր դուռին խոշոր կղպանք մը կախէ: Եթէ ազգը այլեւս պէտք չունի Մելգոնեանի պէս կրթարանի մը, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան մը գոյութիւնը առաւել եւս անիմաստ է»:

[Ենովք Լազեան, «Մելգոնեանի Թղթածրարէն՝ Վերջին Չանգակը Լռելէ Առաջ», «Յառաջ», 13-14 Յունուար 2007]

Ըստ «Յառաջ»ին, յօդուածը գրուած է 2003ին...:

📖 Ո՞ւր են

«... Բայց ո՞րն է փնտռուած լաւագոյն առաջնորդը, հեռու եսամոլութեան ցաւագար լուսապատճենէն, փառասիրական աթոռակալախտէն, հարստութեան ազահ մարմաջէն, կաշառակերութեան ապակաւութենէն:

Արդարեւ, իրական առաջնորդը ունենալու է այն բարեմասնութիւնները որոնք մարդկային կեանքի փորձառութեան ու ժամանակի փորձաքարին զարնուած են: Մեր հասկցած առաջնորդը հարկ է որ դրսեւորէ ՀԵՏԱԶԲՐԸՐՈՒԹԻՒՆ անոնց հանդեպ, որոնք հլու հնազանդ, ներքին շրջանակի կուրօրէն հետեւորդները չեն: Այլ՝ արտաքին շրջանակինը: Ան պէտք է ըլլայ ընթերցասէր եւ կարդայ անյագօրէն քանի որ աշխարհը շատ մեծ եւ կնճռոտ տեղ մըն է»:

[Սեպուհ Աբգարեան, «Ո՞ւր են Մեր Առաջնորդները», «Ազատ Ձայն», Յունիս, 2007]

📖 Առողջ Վերլուծութիւն

«... Արդեօ՞ք մեր մտածելակերպի ու կենսակերպի անհամատեղելիութեան մէջ չէ թաղուած շան գլուխը: Մենք հոգով ու մտքով Արեւմտեան արժեքների կրողն ենք, իսկ ապրելակերպով՝ բռի Արեւելքի: Մենք մտածելակերպով իշխան Համլէթ ենք, կենսակերպով՝ ընդամենը ձկնորս Պետօ:

Յակոբ Ղազանչեան
Երեւանի պատանի հանդիսատեսի
թատրոնի
գեղարուեստական ղեկավար»:

[Կարապետեան Սամուել, «Պարոն Տո-
լարը (Ինտերմեդիա)», հրատ. «Նոյեան
Տապան», Երեւան, 2007, 56 էջ գրքոյկի
«Խոհեր Միայն» վերնագրեալ՝ փոխան
յառաջաբանի գրութենէն]

**☞ Շարունակուող ազգաբաժան
ցաւալի երեւոյթի մը
արմատները...**

«ՅԱՐՅՈՒՄ.- Ի՞նչ կը խորհիք Աբեղեանի
ուղղագրութեան մասին:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Այլանդակ բան է: Ես
անոր դէմ շատ բաներ գրած եմ, եւ երբ Յա-
յաստան գացի, այնտեղի աւագանիին հետ
ունեցայ տաք վիճաբանութիւններ. ուղղա-
կի Աբեղեանին դիմելով ըսի. «Ինչպէ՞ս դուք
յանձն առիք ընել այդպիսի խայտառակու-
թիւն մը»: Գիտե՞ք ինչ ըսաւ. «Պրն. Զօպան-
եան, կառավարութիւնը ինձ կանչեց եւ ըսաւ.
«Միթէ մի բան կա՞յ փոխելիք», ինչպէ՞ս
կարող էի հակառակը անել». Բայց իրեն
ըսի ջղայնացած. «Ինչո՞ւ հակառակը պիտի
չըսէիք, ֆրանսերէն, անգլերէն ուղղագրու-
թիւնները մեզմէ դժուար չե՞ն, ինչո՞ւ անոնք
չեն փոխեր»: Եւ այդ առթիւ յստակօրէն
ըսաւ.

- Ես այդ ծրագիրը առանձինն չէի ներ-
կայացուցած, երեք տարբեր ծրագիրներ
յանձնած եմ կառավարութեան: Առաջինը
քիչ փոփոխութեամբ, երկրորդը աւելի, իսկ
երրորդ ծրագրով արմատական փոփոխու-
թիւններ կ'առաջարկէի. եւ ինչ արած որ
երրորդը նախընտրեցին:

- Յարկաւ, ըսի, կառավարութիւնը յեղա-
փոխական է, դուք գիտէք անոնց մտայնու-
թիւնը, եւ դուք ճանչցուած էք իբր խոհեմ
եւ հմուտ մարդ, ինչո՞ւ նման առաջարկ
ներկայացուցիք:

Բայց ասոր մէջ Յայաստանի միւս բա-
նասերներն ալ յանցաւոր են: 1921-ին կա-
ռավարութիւնը, որ այդ ուղղագրութիւնը

շատ քիչ բարեկամներ ունի, վերջ ի վերջոյ
կ'որոշէ դիմել արտասահմանի կարգ մը
հեղինակաւոր հայ անձնաւորութեանց:
Անոնց կարգին կառավարութիւնը պատիւ
ըրած էր նաեւ ինձի ուղարկելու հարցարան
մը եւ ասիկա պատիւ կը բերէ կառավարու-
թեան, հարց դնելով որ որդեգրուած նոր
ուղղագրութիւնը պահե՞նք թէ ոչ: Այս հար-
ցարաններէն ուղարկուած էր Վիեննայի,
Վենետիկի Միսիթարեաններուն, սքանչելի
գիտնական Փրոֆ. Ադոնցին: Առանց իրար-
մէ լուր ունենալու բոլորը նոյն բանը ըսած
էինք, թէ պետք է բոլորովին զամբիւղ նետել
նորը եւ հաստատել հինը, քանի որ հինը
շատ աւելի առաւելութիւններ ունի: Բայց
Յայաստան եղողները ամէնքն ալ, վախնա-
լով որ պահպանողական կը նկատուին,
իրարու հակառակ այնքան խենթ ու խելառ
բաներ ըսած են, որ կառավարութիւնն ալ
նալլէթ ըսելով վերահաստատեց:

[«Արշակ Զօպանեան Կը Խօսի» (մեծ
գրագետին հետ կատարուած ձայնագրեալ
հարցազրոյցէ մը արտագրուած Արմէն Յա-
րութիւնեանի կողմէ), «Սփիւռք», 31-12-1971]

☞ ...Եւ հետեւանքները

«...Յոգեւոր իմաստով ազգային միաս-
նական ուղղագրութեանը վերադառնալը
Յայքի գոյատեւութեան հիմնահարցն է:
Եթէ այդպէս չէ, եթէ մեր ժողովրդի երկու
հատուածներով միաւորուած չենք գրական
եւ հոգեւոր միասնութեամբ, ապա կեղծ է
«ՄԵկ ազգ, մԵկ Յայրենիք, մԵկ Մշակոյթ»
միտքը: Աւելի քան կարգախօսի, աչքակա-
պութեան նման մի բան է դառնում, որով-
հետեւ, տարբեր ուղղագրութեան պատճա-
ռով հասու չենք մէկս միւսի գրական, հոգե-
ւոր հարստութեանը հաղորդակցուելու եւ
կորցրել ենք խորհրդաւոր բանալին՝ բացելու
մեր 1600 տարուայ մշակոյթի ոսկէ ներք-
նախորդ: Սա է մեր դարերի ընթացքում
կուտակուած զօրութիւնից օգտուել չկարո-
ղանալու, լաւագոյն ուժերը փնտռտուքի
վրայ ջլատելու պատճառը:

Էլ ինչպէ՞ս կը լինի՝ «ՄԵկ ազգ, մԵկ Յայ-
րենիք, մԵկ Մշակոյթ», երբ միասնական ուղ-

դագրութիւն չունենալու պատճառով, անգամ չենք կարողանում օգտուել ժամանակակից էլէկտրոնային գրաւոր հաղորդակցման միջոցներից»:

[Լեւոն Խեչոյեան, «Միերի Վերադարձին Սպասելիս», «Արծիւ», Յունուար 2007]

📖 **Իւրայատուկ մատնանշում...**

«...Հայ ժողովուրդը միայն մէկ ջարդ է ունեցած, այլ երեք: Առաջինը՝ Սեւ Ջարդն է, կատարուած Օսմանեան Կայսրութեան կողմէ՝ 1895-1922: Երկրորդը, նոյնքան եւ թերեւս ալ ավելի՛ աղիտաբեր, Կարմիր Ջարդն է, Խորհրդային մենատիրական վարչակարգին կողմէ՝ երեք տասնամեակներու ընթացքին (1920-50), յատկապէս 1935-1945: Իսկ երրորդը՝ ճերմակ Ջարդն է, որուն ենթակայ է համայն ազգը՝ իր ծագումէն ի վեր, ամէն ատեն, ու մանաւանդ այս օրերուն՝ քիչ մը ամէն տեղ: Անոր գոհը դարձած են ու տակաւին կ'ըլլան շա՛տ ավելի հայեր, կամայ ակամայ, գիտակցաբար թէ անգիտակցաբար: Եւ ինչ որ ավելի սարսափելի է ու քստմնելի, մինչ պարզապէս սպաննուողներն էինք առաջին երկու ջարդերուն, մենք ալ բաժին կը վերցնենք ճերմակ Ջարդի պարագային: Յեղային անձնասպանութիւնը շա՛տ ավելի ահարկու է եւ ամօթալի՛ քան ցեղասպանութիւնը»:

[Վեր. Եսայի Սարմազեան, «Երեք Ջարդեր», «Բանբեր», Ապրիլ 1994]

📖 **...Եւ իւրայատուկ եզրայանգում**

«...Այսպիսով՝ Մեծ Եղեռնի մասին խօսելիս գիտութիւնը պետք է արձանագրի մի քանի յոյժ կարեւոր ու ցայսօր չիրատարակուող իրողութիւններ.

Ա) Հայոց Եղեռնը 1895թ. սկսուել է Արեւմտահայաստանում, աննախադէպ չափերի է հասել 1915-1918թթ., ապա միայն Ռուսաստանի ձեռքով շարունակուել է Արեւելահայաստանում՝ 1918-1947թթ.: Այսինքն՝ Ռուսաստանն ու Թուրքիան հայերի Ցեղասպանութիւնը իրականացրել են 52 տարի անընդմէջ՝ 1895 թուականից մինչեւ 1947 թիւը:

Բ) Ռուսաստանն ու Թուրքիան Հայոց Մեծ Եղեռնը նախապատրաստել ու իրականացրել են ղեկավարուելով մասոնական միեւնոյն կեդրոնից:

Գ) Յիսուս Զրիստոսին 2000 տարի առաջ խաչող ուժերի հետեւորդները հայերիս ոչնչացրել են հոգեբանօրէն ու քաղաքականապէս քրիստոնէութեան պատուարը լինելու համար: Այսպիսով՝ հայութիւնը յանուն եւ ի խնդիր քրիստոնէութեան նահատակուած ժողովուրդ է:

Ազգային Միասնութեան Ուխտի խորհրդի անունից՝
24 Ապրիլի 2007թ.

Ռաֆայել Համբարձումեան»

«Հայոց Մեծ Եղեռնը իրականացրել են Ռուսաստանն ու Թուրքիան» վերնագրեալ գրութենէն, որ ստացած ենք հեղինակէն, որուն հասցէն եւ կապի տուեալներն են՝ **Rafael Hambardzoumyan, Yerevan-Artsakh street 18-126, Tel. 667-830, 438-809 (home), 589-431 (office), (093) 840-342 (mobile)**]

📖 **Պատմագիտութի՞ւն...**

«... Կեղծ հայագիտութեան արտադրանքը՝ Արեւմուտքում Հայաստանի ու հայութեան դէմ մեթոտաբար եւ անդադար տարուող թուրքամետ քարոզչական արշաւի բաղկացուցիչ մասն է: Հայ ազգի խորհրդանիշերի դէմ պայքարը չի ել թաքցում: Օրինակ՝ Ռ. Միւնին, իր իսկ խոստովանութեամբ, փորձում է «կազմալուծել» Հայաստանի պատմական տարածքների պահանջատիրութեան հիմքում ընկած հայոց պատմութեան աւանդական «ըմբռնումը կազմող հաւատալիքների հաւաքածուն» (22)»:

[22. Ronald Grigor Suny. “Looking toward Ararat: Armenia in Modern History”, Bloomington: Indiana University Press, 1993, pp. 4-5.

Արմէն Այվազեան, «Հիմնատարրեր Հայաստանի Ազգային Անվտանգութեան Հայեցակարգի», Երեւան, 2003]

☞ Ծարտարապետութի՞ւն...

«... Այսինքն՝ իւրովի շարունակելով «Վահագնի» թաղամասի կառուցապատման փորձը (երբ Երեւանի արուարձանում առանձնացուեց թաղամաս, ուր Վ. Յովնանեանի գումարներով կառուցուեցին ամերիկեան տիպի առանձնատներ՝ նախատեսուած հենց սփիւռքահայերի համար)՝ սփիւռքահայերն իրենք իրենց համար ստեղծում են տարածականօրէն առանձնացուած մաքրօ եւ միքրօ միջավայրեր, որոնք կառուցուածքային առումով համարժէք են «կեթթոների», քանի որ գրեթէ բացառում են ուղղակի շփումները տեղացիների հետ: Արդիւնքում՝ մի քանի տարուց երեւանցիներս ունենալու ենք լոկ ամարանոցային գործառոյթներ իրականացնող, «մեռած» Կեդրոն: Բնակեցման նման սկզբունքների պարագայում Յայրենիք հասկացութիւնը վեր է ածուում միակողմանի երթելակութեամբ փողոցի, մինչդէռ միմեանցից սովորելու բաներ ունեն երկու կողմերն էլ»:

[Յարութիւն Մարութեան, «Յայաստան-Սփիւռք. Յանդիպում Երեւանի Կենտրոնում», «Յանդէս Ամսօրեայ», Յունուար - Դեկտեմբեր 2007, էջ 424]

☞ Նոյնիսկ Սիպիրեան արքորավայրին մէջ...

«-Էդ ես եմ, որ կամ... Բալունց Յեթումին որ նստացրիլ են ոչ՝ աշխարհը վաղուց դարմադաղան էր եղել, քէ մատաղ...

-Աշխարհը չէ, գուցէ Ղարաբաղը,- անցնում եմ ես բանակցութեան:

-Բա Ղարաբաղն աշխարհ չի, ի՞նչ է... ինձ ասել են, թէ, ես ուզալ ըմ Ղարաբաղը պոկեմ Ադրբեջանից ու Յայաստանին կցեմ: Այ քէ մատաղ, ես հի՞նչ կտրող-կցո՞ղ եմ: Յի՞նչը կտրեմ, հի՞նչի՞ն կցեմ: Բա սա ասելու բա՞ն ա... Բա սրա համար մարդու կը հանեն տնից, հողից, աշխատանքից ու սիպիրներ՞ը կը քշեն, այ քէ մատաղ... Էն քորփէն հի՞նչ ա, նա էլ գիտի, որ Ղարաբաղը, Է՛ Է՛ Է՛, աթաղան-բաբաղան Յայաստան է եղել ու Յայաստան էլ կայ... Ե՞ս պիտի կտրեմ,

կցեմ... Բո՛ւ ո՛ւր,- անդրադարձաւ նա ատամները ցրտից շիկշիկացնելով,- ցուրտը ջանս մտաւ... Ես քինացի... տաքերն ընկնեն՝ կը նստենք կը խօսենք»:

[Գուրգէն Մահարի, «Ծաղկած Փշալարեր», Երեւան, 1988]

☞ Դառն Իրողութիւն

«... Ազրայէճանն աւարտել է պետական կառոյցների ստեղծումը տեղեկատուական պատերազմի ոլորտում եւ դրա բոլոր ճակատներով անցել Յայաստանի դէմ կազմակերպուած լայնածաւալ յարձակման: Ազրայէճանական այդ յարձակումն ընթանում է թուրքական ծառայութիւնների ու միջոցների բացայայտ եւ ընդգրկուն աջակցութեամբ, ընդամին հովանաւորուելով վերջիններիս վաղեմի դաշնակիցների՝ արեւմտեան եւ իսրայելեան յատուկ ծառայութիւնների ու դրանց կապուած տարբեր «վերլուծական կեդրոնների» ու «ինստիտուտների» կողմից:

...Բայց մենք նոյնիսկ հպանցիկօրէն չանդրադարձանք մեր ներքին տեղեկատուական անվտանգութեան խնդիրներին, մինչդէռ Յայաստանում Ազրայէճանն ու Թուրքիան ունեն իրենց հիւնգերորդ գորսիւնը...»:

[Յայաստանի Տեղեկատուական Պաշտպանութիւնը ճեղքուած է», հարցազրոյց «Արարատ» ռազմավարագիտական կեդրոնի տնօրէն, քաղաքագիտութեան Դոկտոր Արմէն Այվազեանի հետ, «Կոլոս Արմէնի»

ռուսատառ օրթ., Երևան, 17 Հոկտ., 2007, արտատպուած «Արարատ»ի 30-31 Հոկտ. 2007ի համարին մէջ]

Ազգային պատուիրան

«...Ո՛վ հայ ժողովուրդ, ի Հայրենիք, ի Արցախ, ի Սփիւռս աշխարհի,

Մի՛ հաւատար, եւ բնաւ չհաւատաս, ու սորվեցուր քու զաւակներուդ, թոռներուդ, որպէսզի անոնք չհաւատան Թուրքիոյ քաղաքականութեան, Թուրքիոյ քաղաքագետներուն, Թուրքիոյ իշխանաւորներուն՝ Ապտիլ Համիտէն մինչեւ Թալաաթ, Աթաթիւրքէն մինչեւ Սեզեր ու Էրտողան...:

Որովհետեւ անոնք ստախօս եւ մինչեւ իրենց ուղնուծուծը: Որովհետեւ անոնք կը նստին իրենց աթոռներուն վրայ մի միայն կեղծիք սերմանելու, պարզունակ հոգիները խռովելու, սուտ խօսելու եւ դրամ ստանալու...»:

[Յակոբ Ադամեան, «Չարնուած Աղաւնին կամ «Մահ Իմացեալ...»»: «Արարատ», 26 Յունուար - 1 Փետրուար 2007]

Արդեօք ի՞նչ կասկածներ էին

«...Ե) 1882ին կորէն Պէյրուքի մէջ կազմուեցաւ Գիտութեան Արեւելեան Կաճառ անունով միութիւն մը՝ նախաձեռնութեամբ Եագուպ Ըսսարրուֆի եւ Շէյխ Իպրահիմ Ըլեագըճըի, սակայն այս միութեան կեանքը կարճ եղաւ՝ Օսմանեան Կայսրութեան հիմնադիրներուն անձին մասին կասկածելի գաղափարներ ունենալուն համար՝ որոնք այս առթիւ պետական հսկողութեան տակ տաղտկալի կեանք մը անցուցին»:

[Գրիգոր Ասթարճեան, «Պատմութիւն Արաբական Գրականութեան եւ Մշակոյթին», Տպ. Սեւան, Պէյրուք, 1970, էջ 495]

Անցեալէն Քաղուելիք դասեր

«...Պատահած է, որ 1915ի արհաւիրքի թուականէն առաջ, գիւղը, հայ նահապետական ընտանիքի մը կողմէ հիւրասիրուած ծնողքիս հետ ըլլամ տարի մը: Մեր հիւրընկալն ալ ունէր հանգստաւէտ հիւրանոց, ու

հիւրանոցին մէջ՝ օճախ: Բայց քիւրտերու պատէն կախած զինարանին տեղ, անոր տան պատերէն կախուած էին սոխի, պղպեղի, անանուխի ու ծոթրիկի խուրճեր, ու անոնց մէջ ալ, Խրիմեան Հայրիկի մէջքը հիւնաւորց կաղնիի մը բունին տուած նկարը: Ծերունի տանտէրը, իմ ուշադրութեամբ անոր նայիլս տեսնելով՝ ըսաւ.

- Հայոց Հայրիկի՞ն կը նայիս, տղա՛ս. վեհ ու սուրբ մարդ է:

Ետքէն, տարիներ անցնելէն ետք էր որ լսեցի «Երկաթ շերտի»ին պատմութիւնը ու խորհեցայ, որ եթէ Հայոց Հայրիկին նկարը ծոթրիկի ու սոխի խուրճերու մէջ կախելու տեղ, իր ըսած երկաթ շերտիին քով կախէինք, թերեւս մեր ճակատագիրը տարբեր կ'ըլլար...»

[Արամ Հայկազ, «Չորս Տարի Քիւրտիստանի Լեռներուն Մէջ», Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Տպ., Անթիլիաս, 1972, էջ 110]

Գորշ Գայլական Խոստովանութիւն

«ԱՍԱԼԱ-Ի ԴԵՍ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

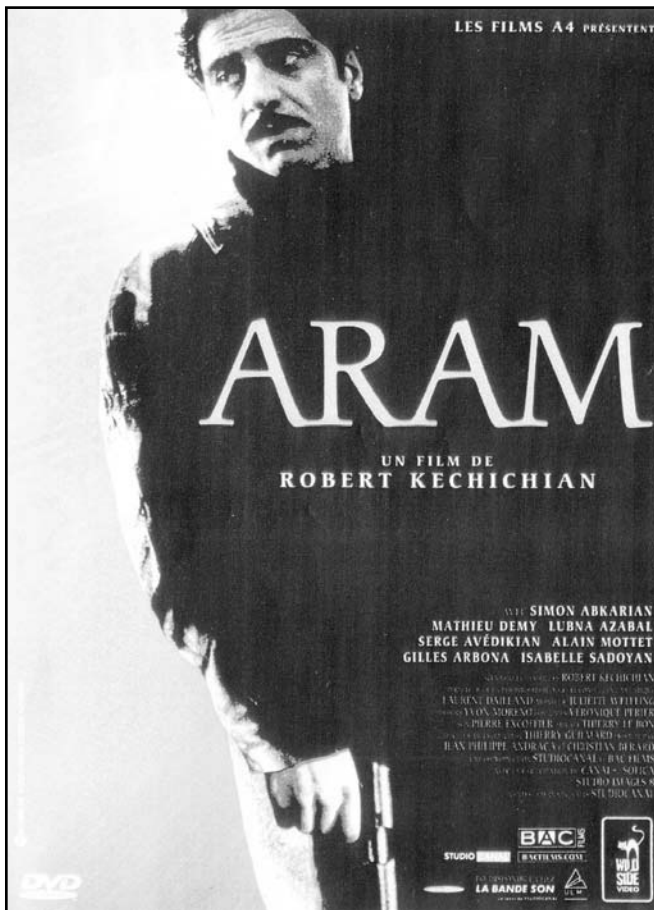
Թուրքիոյ գաղտնի սպասարկութեան «ՄԻԹ» Պոլսոյ նախկին շրջանային նախագահը՝ Ն. Կիւնտէշ, հեռատեսիլի յայտագրի մը որ նիւթ ըրած է «ուրուային պետութիւն»ը, յայտնած է թէ իր գլխաւորած կազմակերպութեան խմբակները կատարած են ԱՍԱԼԱի դէմ գործողութիւնները: «ԱՍԱԼԱի դէմ գործողութեան մէջ երբ պետութիւնը անզօր կը մնար, մենք որպէս պատերազմիկներ գործի ձեռնարկեցինք: Ո՛չ ես անձնապէս, բայց իմ խմբակս: Ասիկա կարելի է բացատրել ուրուային պետութեամբ»:

Կիւնտէշ բնութագրած է այդ կարգի գործողութիւններու յարմար տիպարներն ալ. «կամ ազգայնամոլ պետք է ըլլայ, կամ ոխի ու ատելութեան տէր, կամ նիւթական շահու հետամուտ»:

[«Յառաջ», 10-11/2/2007]

Այս անգամ թուրքերը չեն խեղաթիւրողը

2002ին Ֆրանսայի մէջ հրապարակ իջաւ ֆրանսահայ Ռոպերթ Քէշիշեանի պատրաստած «Արամ» ժապաւենը, որ ներշնչուած էր Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի պայքարէն, ի մասնաւորի «Վան» գործողութենէն, երբ 1981ի Սեպտեմբեր 24ին Հ.Ա. Հ.Գ.Բ.ի չորս մարտիկներ գրաւեցին Փարիզի թրքական հիւպատոսարանը, որուն հետեւանքով ֆրանսահայ երիտասարդութիւնը ապրեցաւ հայ ազգային ինքնագիտակցութեան զարթօնը: Անոնցմէ մէկն էր Ռոպերթ Քէշիշեանը:

Այժմ շուկայ իջած է այս ժապաւենին լատեոտողական խտասալիկը (DVDն), որուն մէջ յստակօրէն կ'ըսուի թէ հոն կատարուած գործողութիւնը ԱՍԱԼԱ-ի կողմէ է եւ մանաւանդ որ ժապաւենին մէջի հերոսներուն անունները առնուած են Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.ի նահատակներուն անուններէն: Սակայն, Պուրճ Համմուտի մէջ կը շրջի այս խտասալիկին աղաւաղուած օրինակը,

ուր ԱՍԱԼԱն եղած է «Հայկական Տեղասպանութեան Արդարութեան Գաղտնի Բանակ»...»:

Արդեօք այս մէկը «Միասնականութեան» իւրայատուկ ձե՞ր է: Իսկ բեմադրիչ Ռոպերթ Քէշիշեանը լուր ունի՞ր այս խեղաթիւրումէն եւ եթէ այո, համաձա՞յն է անոր...:

Պատիւ արժանաւորաց

«...Այս հատորը, որ ձեւով մը կը ներկայացնէ Կապուտիկեանի կեանքին ելեւէջները, նաեւ ցոյց կու տայ իր հետեւողական յանդուզն քայլերը, խորհրդային ժամանակաշրջանին արգիլուած նիւթեր ներկայացնելու իր հնարամտութիւնը: «Հայաստանի Ազատագրման Հայ Գաղտնի Բանակ»ի մասին առաջին արտայայտուողը եղաւ Սիլվա Կապուտիկեան՝ խորհրդային Հայաստանի մէջ, շնորհիւ յատենի Հայ Կուկուսի գաղափարական գիծով քարտուղար Կարլէն Դալլաքեանի օժանդակութեան:

Բազմաթիւ փոքր եւ մեծ ակնարկներու կը հանդիպինք սոյն հատորին մէջ, նաեւ՝ անուններու, որոնք բարձր պաշտօններ ունենալով հանդերձ յառաջ տարած են ազգային գիծը»:

[Օշին Քէշիշեան, «Փակ Գգրոցներու Գաղտնիքները», «Ծաղիկ», 5 Յոկտ.2006]

Նոյնը

«...«Հիւրրիյէթ»-ի յօդուածագիրը շարունակելով իր հարցադրումներու շարքը, հարց կու տայ. «Արդեօք Ապտալլա Կիւլ իմացած է թէ Անզլիա-Թուրքիա համադաշնակցութիւնը արդէն իսկ յայտարարութեամբ մը հանդէս եկած է, որով յետ այսու 27 Յունուարը պիտի նշուի որպէս «մեր սպաննուած դիւանագետներու յիշատակի օր»: Եւ որպէս առաջին զոհեր, Մեմետ Պայտար եւ Պահատեր Տեմիր դիւանագետները սպաննուեցան Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի հոգեւոր հիմնադիր Գուրգէն Եանիգեանի կողմէ (27 Յունուար 1973ին, «Սփ.»):

Մինչ DVD-ները տակաւին կը դեգերին տունէ տուն, ակումբէ ակումբ ու ձեռքէ ձեռք..., մենք երկիւղածութեամբ, կ'ուզենք

խոնարհիլ այն գերզնահատելի աշխատանքը տանողներուն առջեւ, որոնք Եւրոպայի տարածքին, կաթիլ առ կաթիլ իւր լեցուցին ճրագին, որպէսզի, թէկուզ մեղմօրէն, լուսաւորէ ու ջերմացնէ մեր հոգիները եւ մռայլ հորիզոնէն, թէկուզ մեղմօրէն, ամպերը ընդմիջտ չքանան...»:

[Պայծիկ Գալայճեան, «Թուրքիան Իր Բարոյութներով... Եւ Մեզ Ձերմացնող Ու Լուսաւորող Ճրագը», «Արարատ», 2-8 Մարտ 2007]

📖 Անցեալ չկորուսեալ

«...Այդ երիտասարդներէն ընտրանիի մը հետ մեր առաջին հանդիպումը պատահեցաւ 70ական թուականներու վերջերը, երբ Յայկագեան Գոլէճի սրահին մէջ ամպւերջին հանդէս տեղի կ'ունենար: Բեմի վրայ էր Յայաստանէն իբրեւ դասախօս հրաւիրուած, այժմ հանգուցեալ, Փրոֆ. ԼԵՆՆ Յախվերտեանը: Յանկարծ սրահին մէջ իրարանցում մը պատահեցաւ, բազմութեան գլուխները ետ դարձան տեսնելու համար չորս դիմակաւոր ու զինեալ երիտասարդներ եւ նոյնպէս ծպտուած ու ձեռքը ատրճանակ բռնած երիտասարդուհի մը, հանդարտութիւն յորդորելով կը յառաջանար դէպի բեմ՝ յայտնելով որ հանդիսութիւնը քանի մը վայրկեան պիտի ընդմիջուէր՝ լսելու համար Յայաստանի Ազատագրութեան Յայ Գաղտնի Բանակի՝ ԱՍԱԼԱի խօսքը:

Ապա, երիտասարդներէն մէկը բեմ բարձրացաւ, ապշած-այլայլած բանախօսէն քաղաքավար կերպով խնդրեց բարձրախօսը իրեն յանձնել եւ խօսքը ուղղեց հանդիսականներուն, որոնց առջեւի շարքերուն վրայ նստեր էին ազգային կազմակերպութիւններու ղեկավարներ, կրօնականներ, կուսակցապետեր, հայ վարժարաններու տնօրէններ եւ ազգային կարեւոր դէմքեր: Իր կարճ ելոյթին մէջ մօտաւորապէս հետեւեալը ըսաւ ան. «1975Էն ի վեր կազմուած է Յայաստանի Ազատագրութեան Յայ Գաղտնի Բանակը (ԱՍԱԼԱ), որուն գործունեութեան արձագանգները կը լսէք աշխարհի չորս ծագերէն: Ծիշդ է,

որ

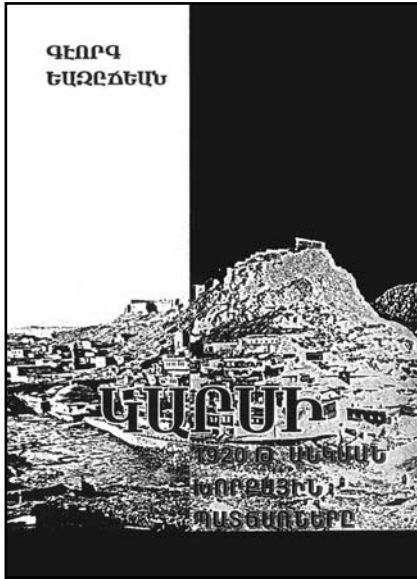
մենք կը հետեւինք ազգային հերոս Գուրգէն Եանիկեանի օրինակին, սակայն ազգային գիտակցութիւնն ու ոգին դուք է որ սերմանած էք մեր հոգիներէն ներս, որուն համար երախտապարտ ենք ձեզի: Բայց ցաւով կը լսենք եւ մամուլի մէջ ալ կը կարդանք ձեզմէ ոմանց մտահոգ ու վերապահ արտայայտութիւնները՝ մինչեւ դատապարտութեան հասնող քննադատութիւններով: Եթէ կը զգուշանաք զնահատելէ, կը խնդրենք որ գէթ լուռ մնաք»: Այս զուսպ արտայայտութենէն ետք անոնք մեկնեցան՝ խոր տպաւորութիւն գործելով հանդիսականներուն վրայ: Յետոս եղող պատանի տղաս դուրս վազեց անոնց ետեւէն եւ վերադառնալով ըսաւ. «Պապ, երբ դիմակները հանեցին ինքնաշարժ նստելու համար, մէկը ճանչցայ, քու ծանօթներէդ մէկն է»:

Անակնկալի եկած եւ շուարած վիճակ ունեին, մանաւանդ կուսակցական ղեկավարները: Առանց իրենց գիտակցութեան, իրենց ծոցէն հեռացած, կամ երկրորդ պատկանելիութեան մըն ալ ծառայելու երդում կատարած երիտասարդներէն բաղկացած էր այս կազմակերպութիւնը: Անոր զինուորագրուած էին Թուրքիոյ եւ անոր գործած Յեղասպանութեան հանդէպ իրենց ղեկավարներու դասականացած եւ ապարդիւն գործելակերպէն ձանձրացած, եւ ամէն Ապ-

(Շարունակութիւն՝ Գ. կողք)

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այս տարի Երեւանի մէջ լոյս տեսաւ «Սփիւռք»-ի նախկին խմբագիր Գեորգ Եազըճեանի «Կարսի 1920 թ. Անկման Խորքային Պատճառները» ուսումնասիրութիւնը:

Այնտեղ կը քննարկուին Կարսի եւ անոր հետեւած Զայաստանի Ա. Զանրապետութեան անկման դրոշմապատճառները՝ զանազան կողմերէ:

Կարեւոր գործ մը՝ պատմական ճշմարտութիւնը գիտնալու եւ հայութեան ներկայով ու ապագայով մտահոգ հայորդիներուն համար:

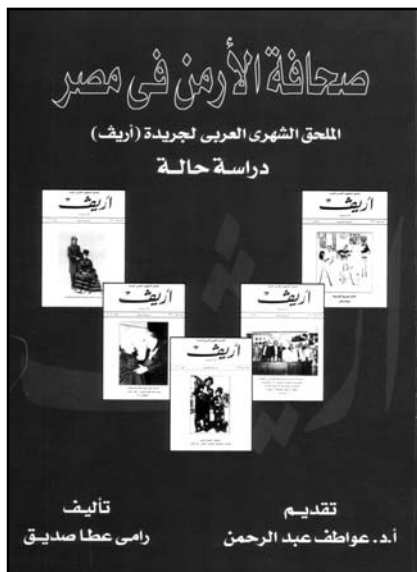
Գահիրէի մէջ լոյս տեսաւ Եգիպտահայ երաժշտագետ Զայկ Աւագեանի արաբերէն լեզուով առաջին գիրքը, «Զասան ալ-Պասրի Օփերան Եգիպտական Առաջին Օփերային Ցուցադրութիւնը. 1956» վերնագրով:

Ան պատմական եւ տեսական վերլուծութիւն մըն է Եգիպտական առաջին օփերային, որ յորինուած ու ներկայացուած է ընկերա-քաղաքական բարդ ժամանակաշրջանի մը ընթացքին:

Կարեւոր ներդրում մը Եգիպտական մշակութային պատմութեան զարգացման ուսումնասիրութեան մէջ:

Գահիրէի մէջ նաեւ արաբերէնով լոյս տեսաւ այլ աշխատութիւն մը՝ «Զայ Մամուլը Եգիպտոսի Մէջ «ԱՐԵՒ» Օրաթերթի Ամսական Արաբերէնով Յաւելուածը» վերնագրեալ, որուն հեղինակն է Եգիպտացի երիտասարդ տեղեկատուութեան մասնագետ Ռամի Աթա Սատիքը:

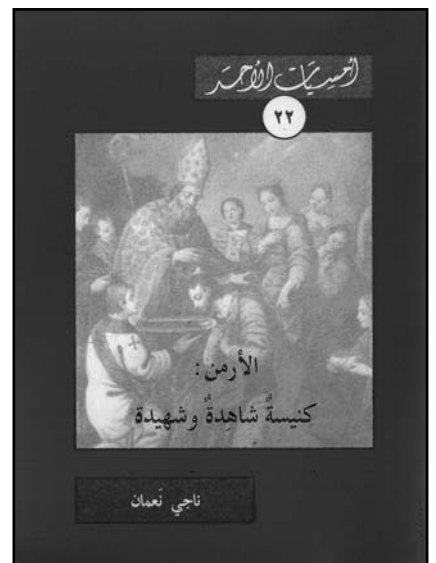
Արմենակ Պերպերեան

Այս մէկը արաբերէնով ներկայացուող առաջին մատենագիտական ուսումնասիրութիւնն է, ուր կը քննարկուի 1998էն ամսական դրութեամբ լոյս տեսնող «Արեւ» օրաթերթի արաբերէն յաւելուածին բովանդակութիւնն ու անոր կատարած դերը՝ հայկական նիւթեր արաբներուն, ի մասնաւորի Եգիպտացիներուն ներկայացնելու եւ ծանօթացնելու գծով:

Զայ-արաբական փոխ-ծանօթացման եւ յարաբերութեանց զարգացման նպաստող շնորհաւորելի գործ մը:

Լիբանանի Ճիւնի աւանին մէջ լոյս տեսան երկու գրքոյկներ, արաբերէն եւ հայերէն, «Նաաման» հրատարակչատունէն, որուն գործունէութեան մասին անդրադարձած էինք այս բաժնով մեր անցեալ համարին մէջ:

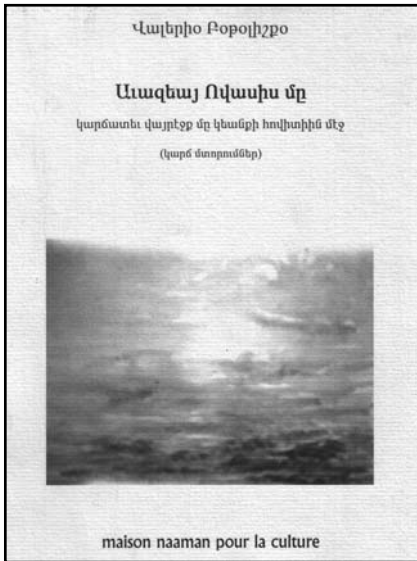
Առաջինը այդ հրատարակչատան տէր ու տնօրէն Նաժի Նաամանի հեղինակութեամբ՝ «Զայերը՝ Վկայող Եւ Նահատակուող Եկեղեցի Մը» վերնագրով գրքոյկն է, արաբերէնով:

Յոն ամփոփ ձեւով կը ներկայացուի Զայոց Պատմութեան զու-

գահեռ Հայ Եկեղեցւոյ երթը, մինչեւ Յեղասպանութիւն եւ անկախութիւն:

Իսկ երկրորդը հայերէն թարգմանութիւնն է՝ ռումանացի գրող եւ քաղաքագետ Վալերիօ Բոթոլիչքոյի կարճ մտորումներուն՝ «Աւագեայ Ովասիս Մը» խորագրեալ, զորս հայացուցած է Չմմառեան Ուխտէն Հայր Գեորգ Եղիայեանը:

Իւրայատուկ հետեւողական աշխատածել մը մշակութային փոխադարձ ծանօթացման, որուն համար շնորհաւորելի են Նաժի Նաամանն ու անոր հայ գործակիցները:

«Նաաման» հրատարակչատան էլեկտրոնային հասցէն եւ կայքէջն են.

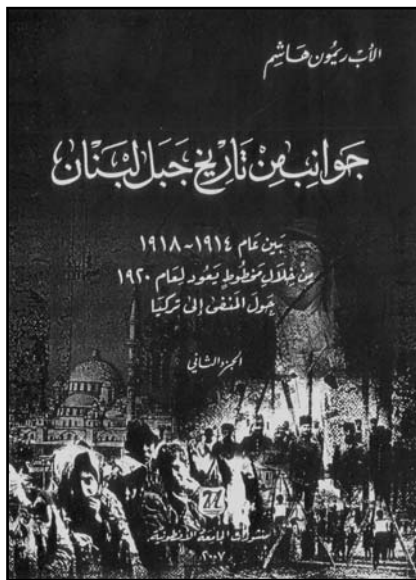
<naamanculture@lynx.net.lb> եւ <www.naamanculture.com>:

Պէյրուօթի մէջ լոյս տեսաւ լիբանանեան Մարոնիոթ Անտոնեան Միաբանութենէն պատմաբան՝ Հայր Ռեմոն Հաշէմի «Լեռնալիբանանի Պատմութենէն Ծալքեր» խորագրեալ երկհատոր աշխատութիւնը, արաբերէնով:

Լիբանանի վրայ օսմանեան տիրապետութեան ամենագայուն ժամանակները կ'ընդգրկեն այս հատորները, առաջինը՝ 1820-1860, իսկ երկրորդը՝ 1914-1918:

Լիբանանի ներկայի տագնապին արմատները յայտնաբերող այս աշխատութեան երկրորդ հատորին մէջ, Ատանայի շրջանին մէջ Ա. Համաշխարհային Պատերազմի ընթացքին տեղի ունեցած հայոց ջարդերուն մասին՝ լիբանանցի ականատեսի մը վկայութիւնները կան, որ հեղինակին կողմէ յայտնաբերուած ձեռագիր նոր փաստաթուղթ մըն է այս գծով:

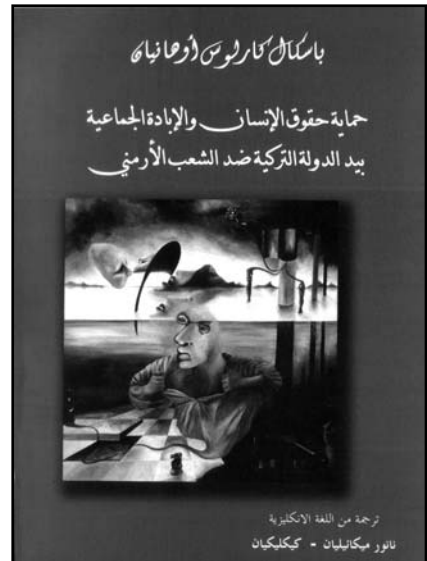

Շնորհաւորելի աշխատանք մը արդարեւ:

Հեղինակին հետ կարելի է կապ հաստատել էլեկտրոնային հետեւեալ հասցեով.

<contact@upa.edu.lb>:

Պէյրուօթի մէջ լոյս տեսաւ արժանթիւնահայ պատմաբան Փաքալ Գարլոս Օհանեանի «Մարդկային Իրաւանց Պաշտպանութիւնը Եւ Հայ Ժողովուրդին Հաւաքական Ոչնչացումը Թրքական Պետութեան Ձեռքով» աշխատութիւնը, արաբերէնով, որ անգլերէնէ թարգմանած է Նանոր Միքայէլեան-Զեքլիքեանը, Արմէն եւ Միմի Յարութիւնեաններու մեկենասութեամբ:

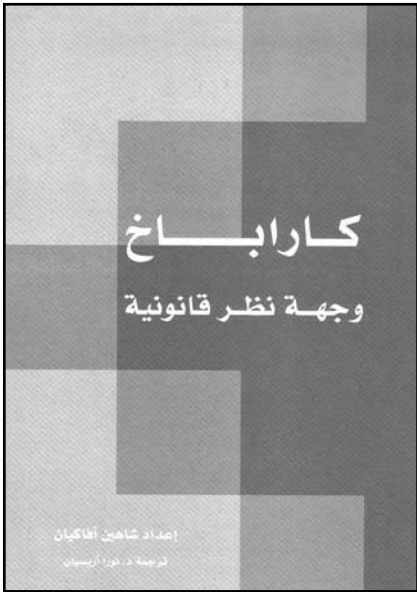
Օրէնսգիտական փաստարկումներով կը ներկայացուի Հայոց Յեղասպանութեան միջազգային ատեաններուն կողմէ մարդկութեան դէմ ոճիր մը ըլլալու եւութիւնը:

Կարելոր հրատարակութիւն մը՝ արաբական ակադեմական եւ այլ շրջանակներուն Հայոց Յեղասպանութեան օրէնսգիտական կողմը ներկայացնող:

Պէյրուօթի մէջ այս տարեսկիզբին «Համագային» հրատարակչութենէն լոյս տեսաւ հայրենի միջազգային օրէնսգետ Շահէն Աւագեանի կազմած «Ղարաբաղ՝ Օրէնսգիտական Տեսանկիւն» գիրքը, արաբերէնով, Նորա Արիսեանի թարգմանութեամբ:

Խորհրդային եւ միջազգային օրէնքներու եւ ատեաններու

փաստաթուղթերուն ներկայացմամբ, կը պարզաբանուի Արցախի հայոց պահանջատիրութեան արդարացիութիւնը:

Այս մէկն ալ կարելոր հրատարակութիւն մըն է, արաբ ակադեմական եւ օրէնսգիտական շրջանակներուն մօտ Արցախի հարցին իրաւական կողմը ներկայացնելու տեսակետէն:

**

Անցեալ տարուան վերջաւորութեան, Լիբանանի հայաւան Այնճարէն լոյս տեսաւ Գեորգ Աբելեանի «Յկեանս Նահատակութիւն Արամէն Մինչեւ... Արամ»

հայոց եղեռնեան եւ յետ-եղեռնեան յուշերու եւ ողբերգապատումներու հատորը, արաբերէնով, կրկին Նորա Արիսեանի թարգմանութեամբ:

Թուրք ջարդարարներու ձեռքով՝ անմեղ հայոց ապրած մարդկային ողբերգութիւնը, որ շատերուն մօտ շարունակուեցաւ եւ կը շարունակուի մինչեւ մահ, լուսանկարներով վաւերագրուած պատումներով կը ներկայացուի արաբ ընթերցողին, որ շատ կարելոր է հայոց ապրած ողբերգութեան անմարդկային այս երեսն ալ անոնց իմացնելու առումով:

**

Այս տարուան Ապրիլին, Ճափոնի մէջ լոյս տեսաւ Ճափոն-Յայաստան բարեկամութեան ընկերակցութեան Նախագահ՝ Փրոֆ. Յիտեհարու Նաքաճիմայի «Յայկական Տեղասպանութիւնը Յայ Ժողովուրդի Պատմութիւնն Ու Մշակոյթը» գիրքը, ճափոներէնով:

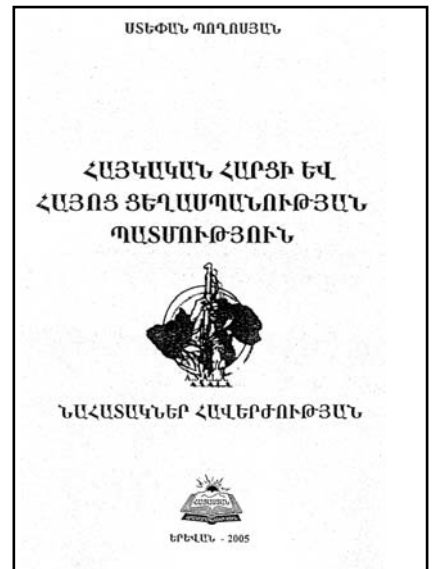
Այս մէկը հեղինակին երկրորդ գիրքն է հայոց նուիրուած: Ան իր համախոհներուն հետ տարիներէ ի վեր անխոնջ կերպով կը պաշտպանէ հայոց իրաւունքները եւ կը ծանօթացնէ Յայաստանն ու հայութիւնը ճափոնցիներուն:

Երախտագիտական գործ մը արդարեւ:

Ճափոն-Յայաստան բարեկամութեան ընկերակցութեան էլէկտրոնային հասցէն է. <armenahit@yahoo.com.jp> իսկ կայքէջը՝ <http://homepage3.nifty.com/armenia>:

**

Երեւանի մէջ անցեալ տարի լոյս տեսաւ (թէւ 2005 թուագրուած) պատմաբան Ստեփան Պօղոսեանի «Յայկական Յարցի Եւ Յայոց Տեղասպանութեան Պատմութիւն Նահատակներ Յաւերժութեան» վերնագրեալ գիրքը:

Այնտեղ կը ներկայացուի Յայաստանի Ազատագրութեան Յայ Գաղտնի Բանակի (Յ.Ա.Յ.Գ.Բ., որ նոյնինքն ԱՍԱԼԱն է, թէւ շփոթ կայ գիրքին ներկայացման երկու խօսքին մէջ) պայքարը եւ կը բացատրուի, թէ ինչպէս իբր արդիւնք հայորդիներու զոհողութեանց, աշխարհ ճանչցաւ հայոց դէմ գործադրուած անարդարութիւնը:

Յեղինակը իր տեսակետները յայտնած է այդ գործունեութեան շուրջ, որ դրական եզրայանգումով կ'աւարտի:

Յայրենի ընթերցողին Յ.Ա.Յ.Գ.Բ.ի գործունեութիւնը ծանօթացնող հատոր մըն ալ այս մէկը:

ԵՐԱՆՏԱՒՈՐՆԵՐ

**«Սփիւռք»ի
Երախտաւորները.
ձախէն աջ՝
Լեւոն Վարդան,
Երուանդ Պարսումեան,
Գեորգ Աճեմեան.
22 Ապրիլ 1992, Պէյրուզ
Լուսանկարը
տրամադրուած է
Տիկ. Վեհան Պետիրեան
(Վարդանի) կողմէ,
որուն կը յայտնենք մեր
շնորհակալութիւնը:**

«Սփիւռք»

ՀՐԱՆԴՆԵՐ ՏԻՆՔ ԵՒ ԿԻՒՉԷԼԵԱՆ

Երկրորդը առաջինին դաստիարակը եւ ուսուցիչն էր: Բայց Թուրքիոյ նման երկրի մը մէջ, ուր հայ ըլլալը, հակառակ ամէն տեսակի կեղծ հաւաստիացումներու՝ յանցանք է, առաջինը անոր գինը պիտի վճարէր տարիներով՝ թրքական զնտաններու տանջանքները քաշելով, իսկ երկրորդն ալ անշնչացած պիտի իյնար նորաբոյս Գորշ Գայլի մը արձակած դաւադիր փամփուշտներէն:

Հրանդ Տինք 53 տարեկանին պիտի նահատակուէր 2007ի սկիզբը Պոլսոյ մէջ, որուն թաղման ներկայ պիտի ըլլար Հրանդ Կիւզլեան, որ իր հոգեզաւակին կորստեան ցաւը կրած պիտի մահանար նոյն տարուան վերջը՝ 86 տարեկան հասակին, հենաւոր Ֆրանսայի մէջ: Հայոց ճակատագրի դառնութիւն:

Հրանդ Տինքի անարգ սպանութեան առիթով, հետեւեալ հեռագիրը դրկած էինք իր խմբագրած շաբաթաթերթին՝ «Ակօս»ի խմբագրութեան.-

«ԱԿՕՍ» շաբաթաթերթի խմբագրութեան,
Պոլիս

Յարգելի գործընկերներ,

Խոր ցատկ եւ ցատումով Կրեմլի պալատի «Ակօս» խմբագիր Հրանդ Տինքի անարգ սպանութեան լուրը: Կորուստը եւ անոր ցար մեծ են: Կը պօրակցինք Ձեզի՝ Հրանդ Տինքի դժուարին ճամբով ընթանալու Ձեր գործին մէջ: Մեր ցաւակցութիւնները «Ակօս»ին, հայութեան եւ նահապօղակին ընդհանրական պարագաներուն:

«Սփիւռք» պարբերականի խմբագրութիւն

Այս տխուր առիթով, Սաղիմարմակ բանաստեղծուի Անուշ Նազգաշեան քերթուած մը ձօնած էր Հրանդ Տինքին, որ լոյս տեսած էր Գահիրէի «Արեւ» օրաթերթի 19 Փետրուար 2007ի համարին մէջ:

Ստորեւ կը ներկայացնենք այդ գործը, առ ի յարգանք Հրանդ Տինքին գործին ու յիշատակին:

ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔԻՆ

Անուշ Նազգաշեան

Բաց դռներդ լայն
Հւօր Երոպա,
Հայու արիւնով
Սնուող գազանին...
Թող ժանիքներն իր
Խրէ սրտիդ մէջ,
Թերեւս յայժմ
Ապրիք ցար մեր,
Չգաք ցար մեր:
Գրկէ՛ սրտաքայ
Հայոց կոյսերուն
Արիւնով լոզցած՝
Անկուշտ հրէշին:
Յեղասպանութիւն
Չէ՞ եղած երբեք.

Ու դեռ կը ժխտեն...
Յեղասպանութիւն
Չէ՛ դադրած երբեք...

Քսան գարուններ
Դեռ շքուորած
Պատանի մը խեղճ,
Իր նախնիներուն
Չարութեամբ սնուած,
Իր անմարդկային
Արարքով խլեց
Նուիրուած կեանք մը,
Հայ արդար դատի
Պաշտպան մշակի:
Դեռ շկշտացա՛ր
Մէկ ու կէս միլիոն

Թափած արիւնեղ...
Իսկ մենք անդադրում
Պիտի պայքարինք.
Պայքարը մեր սուրբ՝
Եղեր է սուրով,
Եղեր է խաչով,
Եղեր է գրչով...
Մէկ ու կէս միլիոնի
Թէ յանուն մէկի՝
Պայքար միւշէւ վերջ...

Արարքիդ համար,
Ո՛վ քաղաքակիրթ,
Քու սխալներով
Պիտի վճարես...
Ա՛յ դո՛ւ, անաստուած:

Սիմոն Սիմոնեանի, Գեորգ Աճէմեանի, Երուանդ Պարսումեանի, Լեւոն Վարդանի,
Հրանդներ Կիզիլեանի եւ Տինքի սկսած գործը կը շարունակուի: Պիտի՛ շարունակուի:

Յիշատակն արդարոց օրհնեալ է զիցի:

«Սփիւռք»

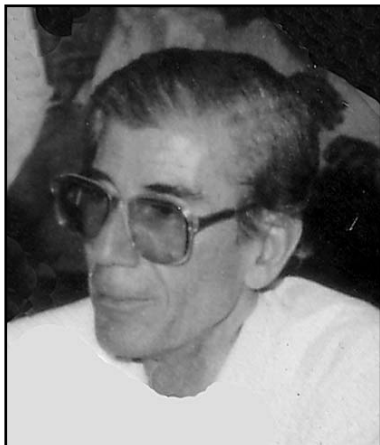
ՄԱՐԻ ՆԱԶԱՐԵԱՆ

Մարի Նազարեան ծնած է 1933ին, Կիլիկիոյ Աղեքսանպոլէթի շրջանի Քրոջիսան գիւղաքաղաքը: Երբ 1938ին հայոց երկրորդ գաղթը կը սկսի Կիլիկիայէն, Օր. Մարին ալ իր ընտանիքին հետ կը գաղթէ եւ կը հաստատուին Հալէպ:

Ան իր նախնական ուսումը ստացած էր Հալէպի Կիլիկեան վարժարանի մէջ, ուր աւարտելէ ետք, երկրորդական ուսումը շարունակած է Ամերիկեան գոլէճէն ներս եւ աւարտած է 1956ին, իսկ 1957ին ներուած է ուսուցչական ասպարէզ եւ դասաւանդած է հայերէն, կրօն եւ անգլերէն լեզու, Հալէպի Ճէպէլ էլ-Սէյիտի շրջանին մէջ գործուող հայկական Արմինիա դպրոցէն ներս:

1963էն սկսեալ, Հալէպի Հ.Բ.Ը Միութեան Լազար Նաճարեան-Գալուստ Կիւլպէնկեան վարժարանէն ներս դասաւանդած է մինչեւ 2002, որմէ ետք հանգստեան կոչուած է: Իր ցուցաբերած բժախնդիր դաստիարակի կարողութիւններուն համար՝ կրցած է իր աշակերտներուն սէր ներշնչել հայոց լեզուի նկատմամբ, որոնք այս պարճառաւ ալ կը խոնարհին իր վաստակին առջեւ: 2004ին, Օր. Մարի Նազարեան իր պաշտօնավարած վարժարանի 50ամեակին առիթով պարգեւատրուած էր վաստակաւոր ուսուցչուհիի տիտղոսով: Օր. Մարի Նազարեանը քոյրն է հանրայայտ հայրենասէր, հայ գրականութիւնը արաբերէնի թարգմանող առաջիններէն՝ Մերթ Նազար Նազարեանի, որ կը համարուի նորագոյն շրջանի (1970-80ական թուականներու) այն հայ առաջին թարգմանիչներէն մէկը, որ կրցաւ հայ-արաբական մշակութային եւ բարեկամական կամուրջ նետել երկու ժողովուրդներուն միջեւ:

Մարի եւ Նազար Նազարեանները 1975ին սկսած հայկական զինեալ պայքարին միջոցաւ՝ հայկական դարին վերակենդանացման գործին համակիրներն ու զօրակիցներն էին:

Կիրակի, 27 Մայիս 2007ին, յետ երկարատեւ ու անողոք հիւանդութեան, կեանքէն հեռացաւ երկարամեայ նուիրեալ հայրենասէր ուսուցչուհի եւ դաստիարակ Օր. Մարի Նազարեանը:

Հայոց նոր սերունդի դաստիարակչուհի եւ ուսուցչուհի Օր. Մարին ու իր թարգմանիչ եղբայրը՝ Նազարը, հայրենասիրական անկեղծ խիղճով եւ մաքուր սրտով ծառայած են իրենց ազգին ու ժողովուրդին:

Անոնց յիշատակը միշտ վառ պիտի մնայ իրենց կարարած գործով:

Օր. Մարի, յիշատակդ միշտ անմար է երախտապարտ աշակերտներուդ մօտ: Օտար հողը թնթել գայ վրադ եւ Աստուծոյ արքայութեան արժանանաք եղբօրդ հետ:

Սգակիր մտերիմդ՝ Բ.

ՊԱՅՔԱՐԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԸՆԿԵՐ ՄԱՆՈՒԷԼ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ (ՄԱՆՕ)

Ծնած է Հալէպ 1963ին, հայրենասէր Գեորգ եւ Մարի Գուլմճեաններու օճախին մէջ:

Նախակրթական ուսումը ստացած է Հալէպի Նոր Գիւղի հայաբնակ արուարձանի Ազգային Սահակեան վարժարանը:

Ընդամենական միջնական դժուար կայութեան պարճառով, Մանօ կանուխէն ներուած էր աշխատանքի ասպարէզ՝ ինքնաշարժներու նորոգման գծով:

Հայրենասիրական բարձր ոգի եւ ազգային դաստիարակու-

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Ֆյորիպա, 9 Յունուար 2007

Յարգելի խմբագրութիւն «Մփիտք» շաբաթաթերթի,

Ընտրահակադրեաւոր սրայայ Ձեր թիւ 91 հրատարակութիւնը: Տեսայ նաեւ պատկերը Պրն.Գէորգ Աձեմեանի ու... վերջիշեցի մեր հանդիպումները ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ (Փարիզ 1979ին, «Մփ»): Ձեռն գիրքը արդէօր պարոնայք Գէորգ Եսայրձեանը եւ յարկապէս սիրելի Մկրտիչ Պոպոնքեանը քաղաքը են: Պիտի ցանկայի իրենց հետ վերստին կայ սրեղծել ՆԱՄԱԿԱՆԻՆԻ: Բարի գրնութիւն իմ հետեւեալ կայքէջիս առնչութեամբ իրենց գիրքնել:

<www.armenidad-worldwide.org>, Կոր դրս սլ եթէ հետաքրքրութիւն, խնդրեմ ուրիշ ներուն սլ, նաեւ Ձեր թերթին միջոցաւ գիրքնել:

Աւելին... եկէք փորձենք - բայց ԱՅՄԱՆԳԱՄ մեքանիզմին միջոցաւ Կոր հաւմեսրս ներկայացուցած եմ, այն է «PROFESSIONAL COLLEAGUES ASSOCIATION»ը սկսելով՝ գրնիս հանենք դէպի ԻՐԱԿԱՆՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՅՉՈՒԹԻՒՆ եւ մասնակցութիւն ժՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԼԱՅՆ ԽԱՒԵՐՔՆ, Կոր հիմա ստունք են կարեւորը եւ ոչ միայն կուսակցականները...:

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆԻ ՍԻՐՈՎ,

Ձերդ՝

Կայծակ Փայանձեան

Բողոքովին համաձայն ենք մեր երեց հայրենակիցի գաղափար-առաջարկին հետ: Ահաւ-սիկ ազգային առողջ գործունեութեան ասպարէզ մը իսկապէս նախանձախնդիր հայորդիներուն համար:

«Մփիտք»

Երեւան, 14 Մարտի 2007 թ.

«Մփիտք»ի խմբագրութեանը,

Բարեւ Ձեզ սիրելիներ: Յոյսով եմ լաւ էք: Նախ ստեմ որ կարդայի «Մփիտք»ի բոլոր համարները, իսկ դրս համար ձեզանից շար շնորհակալ եմ, որ ընձեռեցիք այդ հնարատրութիւնը: Բնձ բաւականին դուր եկաւ յարկապէս այն, որ նրանցում արծարծուել էին այնպիսի հարցեր, որոնք բաւականին տեղին էին եւ որոնց մասին շար ձիշդ էր խօսուել, շիրակօրէն, որը ցաւօք այսօր շար քիչ է հանդիպում մեր հայասրանեան մամուլում:

«Մփիտք» թերթը միշտ եղել եւ մնում է անցեալի ու ներկայի միջեւ կարեւոր եւ նշանակալի կամուրջ, միշտ պարտասար ցանկացած հակահայկական, հակազգային քայլերու, արարքներու դէմ բողոքելու, առանց երկմըրելու դրանց մասին համարձակ խօսել:

Թիւն ունենալով, 1982ին միացած էր Հայկական Ժողովրդային Ծարժման, ուր շար աշխոյժ եւ անկեղծօրէն կը գործէր հայկական արդար դարի յաղթանակին հաւարալով:

Սիրելի Մանօն մահացաւ 5 Նոյեմբեր 2006ին, անողոք հիւանդութենէ երկարօրէն տառապելէ ետք, ցաւցնելով սիրտերը իր հարազատներուն եւ պայքարի ընկերներուն:

Սիրելի ընկեր Մանօ, յիշարակդ անմար պիտի մնայ մեր սրտերուն մէջ:

Օտար հողը թերեւ գայ վրադ:

Սգակիր ընկերներուդ կողմէ՝ Հ. Բ.

Թող իր գործունեության ընթացքում «Մփիտք»ը երբեք խոչնդորներ չհանդիպի եւ իր սպասուէր գործի ճանապարհին ուղեկից լինի միայն ու միայն լուսատր եւ ճառագայթող փարոսը:

Յաջողութիւն Ձեր մեծ գործին:

Ջերմ բարեւեւեր բոլորին:

Լիանա Մանուկեան

Շնորհակալութիւն հայրենաբնակ հայրենակցուհի՝ Ձեր ազնի բարեմաղթանքներուն համար, որոնք կը յուսանք որ կ'իրականանան:

«Մփիտք»

ԿԱՄՈՒՐՁ - ԿԱՐՕՏԷ

Վանաձոր, 21 Փետրուարի 2007 թ.

«Մփիտք» պարբերաթերթին,

Պէրոս.

Բարեւ Ձեզ յարգելի խմբագրութիւն,

Ես Նայիրա Խառատեանն եմ, ՎԱՆԱՁՈՐ-ՄՓԻՒՔ հիմնադրամի փնտրէնր: Միրով Ձեզ եմ փրամադրում իմ նոր գործերը, յոյսով եմ, դրանք կ'արժանանան Ձեր ուշադրութեան: Սպասում եմ Ձեր որոշմանը:

Յարգանքներով՝

Նայիրա

E-mail: vanaspyur@yahoo.com

Ակամայ ուշացումով եւ տեղի սղութեան պատճառով, կը ներկայացնենք այդ գործերէն մեզի համար ամենասրտամօտը եւ յաջողութիւն կը մաղթենք մեր հայրենակցուհիին, իր ստեղծագործական ու ազգային գործունեութեան մէջ:

«Մփիտք»

ՍՓԻՒՌԱ-ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ

Նայիրա Խառատեան

ՄԷկ բառի վանկատուած իմաստից,
Եւ հոգու բզկտուած փրկախտից,
Կարօտի մի աշխարհ ձայնակոչից
Սորմոքում եմ յուշերիս երթուղում:

Համ-բոյրի վզլիսիչ տարափից,
Ու սարսու՛տ, օտարուող քո տապից
Կամրջող օղեղէն տազնապից
Վարանում եմ ներկայիս անցուղում...:

Ձեռքերիս որբացած պատրանքից,
Ձայների յիշելու տեսչանքից,

Ճաքճքուած երապիս մահվարքից
Սարսում եմ գալիքիս քառուղում...:
Տեր, լսիր աղերսը հայութեան.

Շէնացրու երկիրն իմ հնամեայ,
Որ դառնայ ծովից-ծով Հայաստան,
Որ կարօտն ի սպառ վերանայ:

Ետ ձուլիր մԷկ հոգու կէսն երկու,
Ու թող սփիւռքն ապրի հայ ոստանում,
Եւ հանութիւն հայութեան ծագերում
Բարութեան ուժն իշխի անհատում:

(Շարունած)

16 Յուլիսի 2007թ.

Բարեւ Ձեզ «Մփիւոք»ի սիրելիներ,
Ինչպէ՛ս էք: ... Սա անշուշտ Ձեզ կը հեղափոխուի:

Մի երկու շաբաթ առաջ, ռուսական Wikipediաի (համայնայնի մեծագոյն հանրագիտարաններէն մէկը, «Մփ.»), վերսկսեցի կոհա Ուրարտու յօդուածը վերափոխելու համար: Ի տարբերութիւն անգլերէն եւ ֆրանսերէն տարբերակների, ռուսերէն տարբերակում յարթել էր «Տիարոնովեան» հակահայ թէյը ու ամբողջ ռուսական Wikipediան, ի շնորհիւ այդ հիմնարար յօդուածի, հայերի պարմութիւնը սկստում է... մթ.ա. Երդ դարից, հայերի... ներգաղթով հայկական լեռնաշխարհ:

Փորձեցի օգտար եւ հայ աղբիւրների նշումով փոխել յօդուածի բնագիրը, հիմնական կէտն էլ դրածու «Հայկական Պետութիւն» եւ «Հայկական Լեռնաշխարհ» բառակապակցութիւններն էին:

Միանգամից գործնականապա հեղինակը - ուրբահնական հրեայ Եւկենի Կենքինը, որ այդ հակահայ յօդուածի համար մրցանակ է ստացել...: Սկսեց լկրիօրէն եր փոխել գրածու. երբ տեսաւ, թէ միայնակ հերս չի կարող պայքարել, իրեն միայն ես երկու ուրբահնակներ (երեւի իր ընկերները) - հրեայ ոմն Մոպոլ (Wikipediաի գլխատրներից է) ու մի իբր համշենա...հայ:

Վերջը մեծ գիտական վէճ բացուեց, որի ընթացքում էր հրէական խմբակը (օգնութիւնն ունենալով Եթիւրման անունով հակահայ «մասնագէտ» մէկի, որ գիրք է գրել թէ Ուրարտուի «անհիմն» հայացումն հայերի - Թուրքիայի հանդէպ տարածքային պահանջին օգնելու պարճառով է յօրինուել), մեր բոլոր գիտնականներին - Մովսէս Խորենացուց սկսած, Մարտիրոս Գառնիքեանով, Մուրէն Այվապեանով, Արտակ Մովսիսեանով, Ռաֆայէ Բշիսանեանով, Կարապետ Սուքիասեանով, Անժելա Տէրեանով, Ալեքսանդր Վարպետեանով (բոլորի կենսագրութիւններն հասցրել եմ դնել ռուսերէն Wikipediան) եւ այլն վերջացրած՝ հայ ազգայնականներ եւ ոչ գիտնականներ կոչեց, վկայաբերելով Տիարոնովի, Փիոթրովսկու ու մի երկու հայերի (Յարութիւնեան, Երեմեան) հակահայ նիւթերը:

Չնայած ինձ բառականին տուս էի պահում, բայց իբր թէ իրենց անձը եւ ծնողքը վիրատրելու եւ թուրքական տականք անուանելու համար, իմ մուտքը Wikipedia ընթմիշտ արգելեցին: Բայց ինձնից, իմ կողմից մի հայրենասէր հայ էլ մասնակցում էր՝ Վ.ն, որին էլ հակահրէականութեան մէջ մեղադրեցին (մինչ իւեղձը ընդամէնը նշել էր, թէ վերոնշեալ "գիտնականները" հրեայ էին եւ հակահայ նպատակներ ունէին): Բոլոր դէպքերում, նոր նիւթեր եմ փնտրում Ուրարտուի մասին (ռուսերէնով էլի եմ գրել), յետոյ տարբեր միջոցներով կը շարունակենք կոխը...:

Լաւ եղէք: Մտղթում եմ քաջատողութիւն եւ ամենայն բարիք:

Գ. Ա.

Ամերիկա-արեւմտեան սիոնական հակահայ «պատմագրութեան» ետք (տեսնել այս թիւին «Տոմսակներ»ու բաժինը), հիմա ալ անոր սլաւոնա-ուրբանական տարբերակը...: Տեսնենք յետոյ որո՞ւն կարգն է: Ինչպէս ալ բոլորին փորին ցաւը նոյնն է... հայոց հողային արդար պահանջը Թուրքիայէն: Յամենայնդէպս յաջողութիւն կը մաղթենք մեր հայրենակիցներուն իրենց դժուարին կրիւն մէջ:

«Մփիւոք»

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ԱՏԱՑԱՆՔ

Հայկական ժողովրդային Շարժման Հայաստանի ներկայացուցչություն են հետեւեալ գիրքերը.-

📖 «70-ամեայ նուիրաբերում 1935-2005. Ձօն՝ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Իրանի Մասնաճիւղի Կասնց Բաժանմունքի 70ամեակին», գիրքը կազմեցին՝ Վանիա Յովհաննիսեան, Այտա Սողոմոնեան եւ Աստղիկ Բաբայեան-Կարապետեան, տպ. «ՍԱՄԱՐԿ», 2005:

📖 Լավրենտի Բարսեղեան, «Հայոց Վնասները Յեղասպանութեան Հետեւանքով», Ռիկա (Լաթվիա), 2007 (անգլերէն եւ լիթվերէն):

Ի՛ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն են իրենց հրատարակած հետեւեալ գիրքերը.-

📖 Տրդատ Թինյ. Ուղուրլեան, «Պատմութիւն Կիւլպէնկեան Գերդաստանի», վերստին խմբագրեց՝ Գեորգ Բամպուքեան, մեկենասութեամբ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան, Անթիլիաս, 2006:

📖 Յակոբ Սարգիսեան, «Բողոքչին Կայծը - Բանաստեղծութիւններ», հրատ. Գեորգ Մելիտինեցի Գրական Մրցանակի թիւ 66, Անթիլիաս, 2006:

📖 Գուժկան Սեբաստիոյ (Կ. Գաբիկեան), «Եղեռնապատում» - Փոքուն Հայոց եւ Նորին Մեծի Մայրաքաղաքին Սեբաստիոյ», մեկենասութեամբ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան, Անթիլիաս, 2006:

📖 Փառէն Եպս. Մելքոնեան, «Յօդուածներ եւ Ուսումնասիրութիւններ, խմբագիր Գրիգոր Ծ. Վրդ. Չիֆթճեան, մեկենասութեամբ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան, Անթիլիաս, 2006:

📖 «Տեղեկագիր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի 2005-2006 Տարեշրջանի», Անթիլիաս, 2006:

📖 «ՀԱՍԿ Հայագիտական Տարեգիրք», Նոր Շրջան, Ժ. տարի, 2002-2006, մեկենասութեամբ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան, Անթիլիաս, 2006:

📖 «Յուշատետր 2007», Անթիլիաս, 2006:

📖 «Օրացոյց 2007», Անթիլիաս, 2006:

📖 2007ի պատի օրացոյց:

📖 «Մատենագիրք Հայոց», 2. հատոր, Ը. դար (Յաւելուած), Գիրերու Գիւտի 1600 ամեակի մատենաշար, խմբագրապետութեամբ Դոկտ. Չաւէն Եկաւեանի, մեկենասութեամբ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան, Անթիլիաս, 2007:

Արմէն Յարութիւնեան են հետեւեալ գիրքերը.-

📖 Անդրանիկ Շառուկեան, «Մանկութիւն Չունեցող Մարդիկ», հայերէնէ թարգմանեց Հրաչ Սահակեան, Յառաջաբան՝ Թորոս Թորանեանի, Պէյրութ, 1987 (արաբերէն):

📖 Վարդգէս Եղիայեան, «Բրիտանական Արտաքին Գրասենեակի Թղթածրարները Թուրք Պատերազմական Ոճրագործներուն Մասին», Գալիֆորնիա, 1991 (անգլերէն):

📖 Թորոս Թորանեան, «Փայտեայ Շերեփիլ», հայերէնէ թարգմանեց Մարալ Գապեճեան, Պէյրութ, 2006 (արաբերէն):

📖 Ռոպերտ Հատտեճեան, «Յուշատետր - 51 Գրադարանիս Մոռցուած Գիրքերը», տպ. «Մարմարա-Մուրատ Օֆսէթ», Իսթանպուլ, 2006:

📖 Փասքալ Գարլոս Օհանեան, «Մարդկային Իրաւանց Պաշտպանութիւնը եւ Հայ Ժողովուրդին Հաւաքական Ոչնչացումը Թրքական Պետութեան Ձեռքով», անգլերէնէ

թարգմանեց Նանոր Միքայելեան-Քերլիքեան, մեկենասութեամբ Արմէն եւ Միմի Յարութիւնեաններու, հրատ. Հայաստանի Յեղասպանութեան թանգարանի, Պէյրուս, 2007 (արաբերէն):

📖 Սերկէյ Գալոյեան, «Պարոյր Սեւակ Չուտ Սովետական Սպանութիւն», մեկենասութեամբ Արմէն եւ Սալբի Յարութիւնեաններու, տպ. «ՎՄՎ - Պրինտ», Երեւան, 2007:

📖 Ռոպերտ Հատտեճեան, «Ինչե՞ր Տեսնը Ինչե՞ր Լսեցինք» յօդուածներու հաւաքածոյ, Ա. հատոր, տպ. «Մարմարա - Սուրատ Օֆսէթ», Իսթանպուլ, 2007:

Գեորգ Եազըճեանէն՝

📖 Օննիկ Չարմունի (Փանիկեան), «Յեղի Հրամայականը», «Հայրենիք» մատենաշար թիւ 1, հրատ. «Հայրենիք» ակումբ, կազմող եւ խմբագիր՝ Գեորգ Եազըճեան, Երեւան, 2007:

Թորոս Թորանեանէն՝ իր հրատարակած հետեւեալ գիրքերը.-

📖 Թորոս Թորանեան, «Անդրանիկ Սարեանի Կոչումն ու Վաստակը», հրատ. «Սիփան», Պէյրուս, 2007:

📖 Մովսէս Անդրանիկ Նաճարեան, «Լեզուաբանութի՞ւն Թէ Իմաստասիրութիւն», տպ. «Արեւելք», Հալէպ, 2007:

Պարոյր Աղպաշեանէն՝ իր հրատարակած

📖 «Արեւմտահայ Գրողներու Լեզուամտածողութիւնն ու Բառապաշարային Շերտաւորումները», հրատ. Կարպիս Լ. Նազարեան հիմնադրամի թիւ 8, խմբագիր Երուանդ Հ. Քասունի, տպ. «Եունայթըտ Փրինթըրզ Էստ Թրէյտըրզ», Պէյրուս, 2006:

Երուանդ Քասունիէն հետեւալ հրատարակութիւնները.-

📖 Երուանդ Հ. Քասունի, «Վրդանես Քահանայ Եզնակեան եւ «Կրօնափոխութիւնը Բարեկարգութիւն Հէ՛»», Պէյրուս, 2006:

📖 «Հայ Զրիստոնէայ Ընտանիքին Օրացոյցը – 2007» պատի օրացոյց:

📖 Մօրուս Ս. Հասարթեան, «Յուշաբեկորներ Արծակ Էջեր եւ...», հատորը կազմեց եւ խմբագրեց Երուանդ Հ. Քասունի, հրատ. Կարպիս Լ. Նազարեան հիմնադրամի թիւ 10, տպ. «Եունայթըտ Փրինթըրզ», Պէյրուս, 2007:

📖 Հրանդ Կիւզէլեան, «Պոլսոյ Պատանեկան Տունը – Մնացորդացի Տունդարձի Պատմութիւն Մը», հատորը կազմեց եւ խմբագրեց Երուանդ Հ. Քասունի, տպ. «Եունայթըտ Փրինթըրզ», Պէյրուս, 2007:

«Արեւ» օրաթերթի (Գահիրէ) խմբագրութենէն.

📖 Ռամի Աթա Սատիք, «Հայկական Մամուլը Եգիպտոսի Մէջ «Արեւ» Օրաթերթի Ամսական Արաբերէն Յաւելուածը», տպ. «Նուպար», Գահիրէ, 2007 (արաբերէն):

Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամպիոնէն իրենց հրատարակած՝

📖 «Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս», հատոր ԻԷ., Պէյրուս, 2006:

Լիբանանահայ Գրական Ճրջանակէն՝ իրենց հրատարակած

📖 «Օրացոյց - Ուղեցոյց» 2007ի պատի օրացոյցը:

Վենետիկի Մխիթարեան Միաբանութիւնէն իրենց հրատարակած՝

📖 «Բագմավէպ - Հայագիտական, Բանասիրական, Գրական Հանդէս», ՃԿԴ. տարի, թիւ 1-4, մեկենասութեամբ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան, Վենետիկ, Ս. Ղազար, 2006:

Վիեննայի Մխիթարեան Միաբանութիւնէն իրենց հրատարակած՝

📖 «Հանդէս Ամսօրեայ - Հայագիտական Ուսումնաթերթ», Յունուար - Դեկտեմբեր 2007, Վիեննա-Երեւան, 2007:

Հայր Մեսրոպ Վրդ. Թովալեանէն իր հեղինակած հետեւեալ գործերը.-

📖 «Մարիամ - Մարեմագիտական Ուսումնաթերթ», 2003, 2004, 2005, 2006ի համարները, հրատ. «Ս. Վարդանի Տիրամայր» Հայ Կաթողիկէ Ժողովրդապետութեան, տպ. «Բերիմ» (Ճիւնի), Այնճար (հայերէն, արաբերէն, անգլերէն եւ ֆրանսերէն):

📖 «Մեր Ժամանակակից Թարգմանիչը՝ Հ. Սահակ Վրդ. Բէշիշեան (1917-2005)», «Մխիթար» մատենաշար թիւ 35, Այնճար, 2006:

📖 «Մխիթար Սեբաստացիի Մարեմագիտական Բանաստեղծութիւնը», «Մարիամ» մատենաշար թիւ 2, տպ. «Բերիմ» (Ճիւնի), Այնճար, 2007 (անգլերէն եւ գերմաներէն):

Յարութիւն Կարելորեանէն իր հեղինակած՝

📖 «Հանդիպումներ Մահուան Հետ» պատմուածքներու գիրքը, Փարիզ, 2006:

Լիբանանի Հ.Բ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Ը.էն՝

📖 «Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը եւ Հայ Երիտասարդաց Ընկերակցութիւնը (Անդրանիկ) Լիբանանի Մէջ - Համառօտ Ակնարկ» լուսանկարներու ալպոմը, Պէյրութ, 2006 (հայերէն, անգլերէն եւ արաբերէն):

📖 ՀԲԸՄ-ՀԵԸԻ 2007ի պատի օրացոյց:

Գրիգոր Բեօսէեանէն իր խմբագրած եւ ծանօթագրած՝

📖 «Շահան Շահնուրի Նամականի - Հատոր Երրորդ», հրատ. «Մայրենի», Ուոթըրթաուն (ԱՄՆ), 2006:

Գեղամ Գարեգին Սնապեանէն իր հեղինակած՝

📖 «Վարդուկը (Համշենցու Ողիսականը Օրդու-Մարսէյ-Երեւան-Արցախ)» յօդուածներ եւ պատմուածքներ, Երեւան, 2006:

Տիգրան Սարաֆեանէն իր հեղինակած՝

📖 «Հայ Մարմնամարզական Միութեան Պատմութեան Հետքերով...», մատենաշար եւ խմբագրում՝ «Նայիրի» շաբաթաթերթի, Լիբանան, 2007:

Հրատարակիչ Մարմինէն՝

📖 Արմէն Լիւպէն (Շահան Շահնուր), «Շուրջը՝ Ոչինչ (Ամբողջական Զերթուածներ)», ֆրանսերէնէ հայերէնի թարգմանեց՝ Սարգիս Վահագն, հրատ. Կարպիս Լ. Նազարեան հիմնադրամի թիւ 9, հրատ. «Սիփան», Լոս Անճելըս (ԱՄՆ), 2007:

Ճափոն-Հայաստան Բարեկամական Ընկերակցութիւնէն՝

📖 Հիտեհարու Նաքաճիմայի «Հայկական Տեղասպանութիւնը Հայ Ժողովուրդի

Պատմութիւնն Ու Մշակոյթը», հրատ. Աքաշի Շոթէն ընկ., Թոքիօ (Ճափոն), 2007 (ճափոներէն):

Հայր Ռեմոն Յեշիմէն իր հեղինակած՝

📖 «Լեռնալիբանանի Պատմութենէն Ծալքեր 1820-1860», հատոր Ա., հրատ. Աստուեան համալսարանի, Պաապտա (Լիբանան), 2007 (արաբերէն):

📖 «Լեռնալիբանանի Պատմութենէն Ծալքեր 1914-1918», հատոր Բ., հրատ. Աստուեան համալսարանի, Պաապտա, 2007 (արաբերէն):

Նաժի Նաամանէն՝ իր հատարակչատունէն լոյս տեսած հետեւեալ գիրքերը.-

📖 Վալերիօ Բոթոլիշքօ, «Աւագեայ Ովասիս Մը», Ճիւնի (Լիբանան), 2006 (արաբերէն):

📖 Վալերիօ Բոթոլիշքօ, «Աւագեայ Ովասիս Մը - Կարճատեւ Վայրէջք Մը Կեանքի Հովիտին Մէջ (Կարճ Մտորումներ)», հայացուց Հայր Գեորգ Թ.Ծ.Վ. Եղիայեան, Ճիւնի (Լիբանան), 2006:

📖 «Նաժի Նաամանի Գրական Մրցանակ», Ճիւնի (Լիբանան), 2006 (զանազան լեզուներով գրական երկեր):

📖 Նաժի Նաաման, «Հայերը՝ Վկայող Եւ Նահատակուող Եկեղեցի Մը», Ճիւնի (Լիբանան), 2007 (արաբերէն):

(Շարունակուած էջ 16-էն)

ՏՈՄՍԱԿՆԵՐ

րիլ 24-ի առթիւ կազմակերպուած միօրինակ սգահանդէսներէն ու խօսուած ճառերէն յուսախաբ հնչակն ու դաշնակը, ռամկավարն ու համայնավարը ու նաեւ անկուսակցական վրէժխնդիր երիտասարդները, որոնք թուրքը պատժելու նոր ուղի եւ ոճ կը փնտռէին: Եւ որքան շատցան արիւնահոսութեան դէպքերը, այնքան շատցան նաեւ պատասխանատուութենէ խուսափելու եւ անտեղեակ ըլլալու կուսակցական բանաւոր ու գրաւոր արտայայտութիւնները՝ մինչեւ իսկ դատապարտութեան երանգով, եղածը ահաբեկչութիւն (terrorism) որակելով իսկ»:

[Հայկ Նագգաշեան, «Մտորումներ Գուրգէն Եանիկեանի Վրիժառական Արարքին 37-Ամեակին Առթիւ», «Արարատ», 17-18 Ապրիլ 2007]

📖 **Վերը ըսուածին հաստատումը**

«...Ես Լիբանանի մէջ տեսայ յուսալքումը սերունդի մը, որ ծնունդ տուած է ԱՍԱ-ԼԱին»:

[Արսիսէ Խանճեան, «Նուվէլ տ'Արմենի», Սեպտեմբեր 2002]

📖 **Վկայագիր**

«...ՀԱՀԳ Բանակի տղաների պատմական մեծ վաստակը սեփական Եսից վեր բարձրանալու միջոցով նոր հայեացքով նայելն է սեփական ժողովրդին, նրա ներկային ու ապագային:

Անձ-Հայրենիք յարաբերակցութիւնը ծնում է թէ՛ հերոսներ եւ թէ՛ դաւաճաններ: Եւ փա՛ռք ԱՍԱԼԿականներին, ովքեր մեր ժողովրդի նորագոյն պատմութեան մէջ գրեցին հերոսութեան, հայրենիքին անսահման նուիրուածութեան փայլուն էջեր»:

[Ստեփան Պօղոսեան, «Հայկական Հարցի Եւ Հայոց Ցեղասպանութեան Պատմութիւն Նահատակներ Յաւերժութեան», հրատ. «Գրական Հայրենիք» («Հայաստան»), Երեւան, 2005, էջ 361]

ب: ٩٢/٢٥
P.25/92

SPURK
Publication

Hamra (Ras Beirut)
Kuwait str.
Al-Hajari bld.
4th floor
Beirut
Lebanon

Tel. & Fax:
00961 1 749688